

*Ibrahimi e kuptoi me mprehtësinë e tij se për këtë lajm përgëzues mjaftonte të dërgohej një engjëll, pa patur nevojë t'i vinin disa engjëj njëkohësisht. Prandaj ai i pyeti për arsyen e kësaj:

31 Ibrahimi tha: “Si është puna juaj, o të dërguar, përveç kësaj që jeni dërguar?” 32 Ata i thanë: “Në të vërtetë, neve na ka dërguar Allahu për tek një popull kriminel (populli i Lutit), për shkak të asaj që ata bëjnë, si imoraliteti dhe homoseksualizmi, 33 në mënyrë që mbi ta të hedhim gurë të bërë nga balta e forcuar, 34 ku në secilin prej tyre është shënuar tek Zoti yt emri i secilit kriminel që i kaloi kufijtë në poshtërsi, gjynahe dhe mohim. Secili prej tyre do të goditet me gurë nga qielli pa shpëtuar asnjë prej tyre.” 35 E pasi engjëjt shkuan tek populli i Lutit, Ne i nxorëm besimtarët prej atij vendbanimi, duke i shpëtuar ata prej dënimit që përfshiu popullin e Lutit, 36 dhe se në atë vendbanim nuk gjetën më shumë se një shtëpi muslimanësh, familjen e Lutit, paqja qoftë mbi të!

37 Dhe kështu, Ne e bëmë dënimin e tyre një argument të mjaftueshëm të Fuqisë Tonë, duke lënë pas gërmadhat dhe shkatërrimin e tyre, si një përkujtim për të gjithë ata që e kanë frikë Allahun dhe dënimin e Tij të dhembshëm, në mënyrë që të mos i gjejë siç i gjeti ata.

38 Edhe në ndodhinë e Musait, kur Ne e dërguam atë për tek Faraoni me mrekulli të fuqishme e argumente të qarta, ekzistojnë fakte të mjaftueshme për këdo që ia ka frikën Madhështisë së Allahut dhe dënimit të Tij të dhembshëm.

39 E Faraoni ia ktheu atij shpinën me mospërfillje dhe, duke u fryrë me fuqinë e ushtrinë e vet, tha: “Ky nuk është tjetër përveçse një magjihtar ose një i çmendur, që e merr guximin për t'u përballur me mua!”

40 Kështu, Ne e rrëmbyem atë bashkë me ushtrinë e tij dhe e hodhëm në det, duke i përmbytur e duke i shkatërruar të gjithë. Për këtë ishte vetë ai fajtor, që e konsideronte veten Zot d, mohoi mrekullitë e Musait dhe qe shkak për tu ndëshkuar ai me të tjerët që i vinin pas.

41 Për këdo që ia ka frikën Madhështisë së Allahut dhe dënimit të Tij të dhembshëm ka argumente të mjaftueshme bindëse. Kur Ne dërguam kundër tyre një erë, e cila nuk u sillte atyre shi, por shkatërrimin, 42 duke mos lënë asnjë gjallesë, pasuri, pemë e të korra pa e shkatërruar dhe pa e kthyer atë gërmadhë.

43 Edhe në ndodhinë e Themudit, popullit të Salihut ka argumente vërtet bindëse, për këdo që ia ka frikën Madhështisë së Allahut dhe dënimit të Tij të dhembshëm. Ai u tha: “Dëfrehuni e kënaquni për pak kohë, derisa t'ju vijë dënimi që Allahu jua ka premtuar!”

44 E ur ata u treguan mendjemëdhenj ndaj urdhrit të Zotit dhe e refuzuan besimin e bindjen ndaj Tij, pas tri ditësh ata i përfshiu rrufeja dhe ndëshkimi që ishin paralajmëruar. Ata e shihnin me sytë e tyre zbritjen e atij dënimi mbi ta, 45 duke mos mundur që t'i bënin rezistencë me asgjë dhe duke qenë tërësisht të pambrojtur. 46 Madje, edhe në shkatërrimin e popullit të Nuhut, që pati qenë më parë, ekzistojnë argumente të bindëse për këdo që ia ka frikën Allahut dhe dënimit të Tij të dhembshëm. Populli i Nuhut ishte një populli prishur dhe e kishin hak dënimin. 47 Ne me madhësinë e fuqinë Tonë e kemi krijuar dhe e kemi ngritur qiellin, që ju e shihni kaq madhështor, dhe po Ne jemi duke e zgjeruar atë në të gjitha drejtimet. 48 Edhe tokën, në të cilën ju mbillni e jetoni në të, jemi Ne që me madhësinë dhe fuqinë Tonë që e kemi shtruar atë me dhé të butë e të përshtatshëm për t'u mbjellë e për të jetuar mbi të. Sa i mrekullueshëm është Ai që e shtroi atë me dhé të butë e pjellor, si mirësi ndaj jush, që ju t'i shfrytëzoni mirësitë e Tij! 49

Nuk ekziston asgjë në qiej e në tokë e që Ne nuk e kemi krijuar atë në çift (*dyshe*). Nëpërmjet këtij fakti ju duhet të kthjelloheni dhe ta keni më të lehtë për ta kuptuar Njëshmërinë e Tij Absolute dhe Qenien e Tij Unike, me të Cilin nuk gjendet asnjë i ngjashëm e i barabartë. 50 Kështu që, rendni (o ju xhindë e ju o njerëz) për tek Allahu, që të shpëtoni prej dënimit të Tij të papritshëm dhe ikni sa më shpejt prej asaj që e zemëron Atë (*prej mohimit, idhujtarisë e kundërshtimit të Tij*) duke kërkuar strehim sa më shpejt në mbrojtjen e Tij (*me pendim, adhurm, bindje dhe mirënjohje ndaj Tij*). Ju nuk keni paralajmërim tjetër përveç fjalës së të Dërguarit: “Unë jam një paralajmërues i qartë prej Tij. 51 Ruhuni e mos adhuroni krahas Allahut ndonjë zot tjetër, por kushtojani adhurimin vetëm Allahut, pasi nuk ka zot tjetër që e meriton të adhurohet përveç Tij. Vërtet unë jam një paralajmërues i qartë prej Tij”.

• Mësimë nga ajetet:

• Imani (*besimi*) është shkalla më e lartë e Islamit (*nënshtrimi dhe bindjes ndaj Allahut*). • Zhdukja e popujve të tërë prej popujve idhujtarë e mohues është një mësim për të gjithë njerëzit. • Frika prej Zemërimit dhe ndëshkimit të Allahut duhet ta shtyjë njeriun të shpejtojë për tek kërkimi i mbrojtjes dhe shpëtimit prej Tij. Këtë duhet ta bëjë me anë të veprave të mira e të devotshme, pasi vetëm me kthimin tek Zoti mund të shpëtohet prej Tij e jo e kundërta.

سُورَةُ الدَّارِجَاتِ

٥٢٢

الْحُزْنُ وَالْعُزْرَةُ

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢٢﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٢٣﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَابَ مِّنْ طِينٍ ﴿٥٢٤﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٥٢٥﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٢٦﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٥٢٧﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخُفُّونَ الْعَذَابَ الْآلِيمَ ﴿٥٢٨﴾ وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٥٢٩﴾ فَقَالَ رَبِّكِيهِ وَ قَالَ سِحْرٌ أَوْ أَجْثَوُ ﴿٥٣٠﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٥٣١﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٥٣٢﴾ مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٥٣٣﴾ وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٣٤﴾ فَتَعَاوَنَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ فَاخَذَهُمُ الصَّيْقَةُ وَهُمْ يُبْظَرُونَ ﴿٥٣٥﴾ فَمَا أَصْطَلَعُوا مِنْ فَيْصَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَصِّرِينَ ﴿٥٣٦﴾ وَقَوْمُ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣٧﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٥٣٨﴾ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَعَمَّ الْمَهْدُونَ ﴿٥٣٩﴾ وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٤٠﴾ فَاذْكُرُوا لِلَّهِ الْإِثْمَانِ الْكَبِيرَ ﴿٥٤١﴾ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٥٤٢﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْ نَّذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٤٣﴾

EDH-DHARJAT

522

JUZ 27

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجُنٌّ
 ٥٢ أَتَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ٥٣ فَقَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ
 بِمَلُومٍ ٥٤ وَذَكَرَ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ٥٥ وَمَا خَلَقْتُ
 الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ٥٦ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
 أَنْ يُطْعَمُوا ٥٧ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ٥٨
 فَإِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعِجِلُونَ
 ٥٩ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ٦٠

سُورَةُ الطُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ١ وَكَتَبَ مَسْطُورٍ ٢ فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ ٣ وَالْبَيْتِ
 الْمَعْمُورِ ٤ وَالسَّافِقِ الْمَرْفُوعِ ٥ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ٦ إِنَّ
 عَذَابَ رِيكِ لَوَاقِعٌ ٧ مَالَهُ مِنْ دَافِعٍ ٨ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ
 مَوْرًا ٩ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ١٠ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ
 ١١ الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ ١٢ يَوْمَ يَدْعُوتُ إِلَى نَارٍ
 جَهَنَّمَ دَعَا ١٣ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ١٤

٥٢ Kështu kundërshtuan të gjithë mohuesit edhe përpara tyre (banorëve të Mekes), madje atyre nuk u vinte prej Allahut asnjë i dërguar e që ata të mos thonin për të: “Ky është magjistar ose i çmendur!” ٥٣ A mos vallë, ata ia kanë lënë amanet njëri-tjetrit këtë, për t’ia thënë çdo të dërguari që u vinte atyre si paralajmërues prej Allahut dhe të mos i besonin?! Sigurisht që jo, por ata i bashkon ligësia dhe tirania e tyre, sepse janë njerëz arrogantë.

٥٤ E Ti largohu (o i Dërguar) prej tyre (hiqju atyre dhe shpërfilli ata) në atë që thonë, pasi për këtë (shpërfillje ndaj tyre) ti nuk do të jesh i qortuar. ٥٥ Pavarësisht asaj që ata thonë për ty, ti vazhdo t’i këshillosh vazhdimisht ata që e duan këshillën, pasi thirrja jote dhe insistimi duke i këshilluar u sjell dobi besimtarëve dhe i forcon ata. ٥٦ Tregoju atyre se Unë nuk i kam krijuar xhindët e njerëzit për ndonjë qëllim tjetër, përveçse që të më njohin dhe të më adhurojnë vetëm Mua. Ndryshe nga idhujt e tyre të kotë, që ata i adhurojnë, ٥٧ Unë nuk dëshiroj prej tyre ndonjë furnizim dhe as nuk dëshiroj që ata të më ushqejnë Mua.

٥٨ pasi, Allahu është i vetmi Furnizues, prej të Cilit furnizohen të gjitha krijesat dhe Ai është i Vetmi që posedon fuqinë Absolute (Supreme e të Jashtëzakonshme), Fuqi për të cilën ka nevojë gjithçka në lëvizje.

٥٩ Për sa u përket atyre që bënë padrejtësi e mizori, të tillëve do t’u mbushet kupa, ashtu siç e mbushën kupën shokët e tyre prej popujve që Ne i zhdokëm më parë, prandaj letë mos nxitohen.

٦٠ E mjerë për ata që e patën mohuar Ditën që është duke iu premtuar, Ditën e Gjykimit, kur secili do të japë llogari e do të gjejë atë që ka bërë!

SURJA “ET-TUR”

Medinase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

• Qëllimet e sures:

Shpallësja e argumenteve dhe e fakteve të qarta për të hedhur poshtë dyshimet e mohuesve të Profetit ﷺ.

• Shpjegimi i ajeteve:

① Betoheh në malin Tur, në të cilin Allahu i ka folur Musait. ② Betoheh në Librin e shkruar në rreshta, ③ në një pergamenë lëkure të shtrirë e të hapur, që është prej Librave të shpallur. ④ Betoheh për Bejti Mamurin (Shtëpinë Përrjetshme), e cila është për engjëjt në qiell siç është Qabja për ju në tokë, rreth të cilës ata rrotullohen dhe i bëjnë adhurim Allahut në mënyrë të pandërprerë. ⑤ Për kupolën e qiellit (atmosferën), që është ngritur mbi tokë, si një kupolë mbrojtëse për ju. ⑥ Për oqeanin plot ujë, nën të cilin është një oqean plot zjarr e që do e ndezë atë në Ditën e Kijametit. ⑦ Me të vërtetë që dënimi i Zotit tënd mbi mohuesit (o i Dërguar) ka për të ndodhur pa pikë dyshimi. ⑧ Atë dënim nuk ka kush që mund ta pengojë e ta largojë prej tyre, e as që kanë për të shpëtuar prej tij. ⑨ Kjo do të ndodhë Ditën e Kijametit, kur qielli të zhvendoset e të largohet tërësisht me një tronditje të vetme, ⑩ kur të shkulen kodrat e të rrëshqasin në sipërfaqen e tokës, si të ishin objekte të lëvizshme. ⑪ Atë Ditë, mjerë për mohuesit që nuk i besuan Premtimit të Allahut e nuk u përgatitën, pasi për ta nuk do të ketë strehim e as shpëtim prej dënimit të Tij.

⑫ Ata që po zhyten në gënjeshtirat e tyre dhe po angazhohen pas lojërave, duke mos e marrë aspak seriozisht Premtimin e Allahut dhe duke e shpërfillur ringjalljen dhe Ditën e Gjykimit, ⑬ Ditën kur të hidhen për në Zjarrin e Xhehenemit me një të shtyrë vërtetë të dhunshme, ⑭ Do t’u thuhet: “Ky është Zjarri, të cilin ju e mohonit dhe nuk e përfillnit, sa herë që ju paralajmëroheshit nëpërmjet të dërguarve të Mi.

• Mësimet nga ajetet:

• Të gjithë mohuesit janë njëlloj, edhe nëse kohët, njerëzit, vendet e mënyrat e tyre ndryshojnë. • Dëshmia e Vetë Allahut se i Dërguari i Tij e e përcolli Mesazhin dhe e kreu detyrimin që kishte ndaj njerëzve. • Qëllimi për të cilin Allahu i ka krijuar xhindët dhe njerëzit është që ata të adhurojnë Atë në të gjitha format dhe mënyrat e pranuar në shpalljen hyjnore, sipas Kuranit dhe Sunetit profetik. • Ditën e Kijametit gjendja do jetë krejt ndryshe. Atë ditë, mohuesit do të njohin premtimin e Allahut.

¹⁵ Vallë, magji po ju duket ky dënim apo as këtë Ditë nuk po e shikoni të vërtetën e dënimit të saj?!

¹⁶ Atëherë, hyni në të dhe provojeni vuajtjen e dje-gjes së Zjarrit, që keni mohuar. Po deshët durojeni e po deshët mos e duroni, për ju dënimi do të jetë i njëjtë. Vërtet, sot ju po ndëshkoheni për atë që keni merituar dhe për gjithçka që keni bërë në jetën e dynjasë, teksa mohoni e kundërshtoni!”

* Pasi Allahu tregoi përfundimin e mohuesve, të cilët s’e njihnin premtimin e Allahut dhe nuk u përgatitën për të, përmendi gjithashtu edhe përfundimin e besimtarëve të përkushtuar:

¹⁷ Vërtet që të përkushtuarit ndaj Krijuesit të tyre, që i zbatuan porositë e Tij e u larguan prej ndalesave të Tij, do të jenë në kopshtet e Xhenetit dhe në begatitë e mirësitë e tij madhështore e të përjetshme,

¹⁸ të kënaqur me atë që ua ka dhuruar Zoti i tyre prej kënaqësive, shijeve dhe dëfrimeve që do i gjejnë në të. Ashtu siç ata u ruajtën nga gjynahet, edhe Zoti i tyre i ruajti nga dënimi i Zjarrit të Xhehenemit.

¹⁹ E atyre u thuhet: “Përgëzime! Hani e pini çfarë të dëshironi, si shpërblim për veprat e mira që keni bërë.”

²⁰ Ata do të jenë të mbështetur në shtretërit e rreshtuar e të zbukuruar të Xhenetit. Atje Ne u mundësojmë që të kenë për bashkëshorte hyritë sybukura të Xhenetit.

²¹ E për sa u përket atyre që besuan (*pas të përkushtuarve*), madje dhe pasardhësit i ndoqën me iman (*besim të palëkundur*), Ne kemi për t’i bashkuar në këtë shpërblim edhe pasardhësit e tyre, në mënyrë që të jenë të gëzuar e të lumtur bashkërisht, edhe nëse këta nuk i kanë arritur dot veprat e të përkushtuarve. Ndërkohë, secili njeri do të jetë peng i asaj që ka punuar, ku secili do të ketë vendin e vet sipas asaj që ka punuar.

²² Dhe Ne aty ua kemi shtuar të gjitha të mirat, me fruta e me mish të të gjitha shijeve, që ata i dëshirojnë.

²³ Aty ata do i zgjasim gotat njëri-tjetrit me pijet e mrekullueshme të Xhenetit, prej të cilave as nuk do të flasin fjalë të kota dhe as do bëjnë gjynahe e ofendime, pasi as nuk do të dehen e as nuk do të humbin mendjen.

²⁴ Aty do t’u sillen rrotull, djemtë e Xhenetit duke u shërbyer, të cilët i ka vënë Allahu në shërbim të tyre dhe që, me bukurinë e bardhësinë e tyre, janë si perla të ruajtura në guacka.

²⁵ Aty banorët e Xhenetit do t’i drejtohen njëri-tjetrit, duke pyetur për jetën dhe punët e tyre në dynja.

²⁶ Ata do të thonë: “Ne nuk dimë të na jetë pranuar ndonjë vepër tjetër, përveç asaj që, kur patëm qenë më parë në familjet tona, ishim vazhdimisht të frikësuar prej ndëshkimit të Allahut.

²⁷ E për shkak të kësaj, Allahu na begatoi duke na udhëzuar në Rugën e Drejtë, për t’u penduar e për të bërë vepra të mira. Gjithashtu, ashtu siç u ruajtëm prej gjynaheve, ashtu Ai na ruajti sot prej dënimit e flakës së Zjarrit.

²⁸ Ne vazhdimisht e adhuronim dhe e lusnim Atë për të na bërë prej banorëve të Xhenetit e për të na mbrojtur prej dënimit të Xhehenemit dhe, me të vërtetë, Ai u tregua Bujar dhe i Mëshirshëm ndaj nesh, duke na i pranuar lutjet!”

²⁹ Prandaj, vazhdo (o i Dërguar) t’i përkujtosh ata me këtë Kuran, pasi, falë mirësisë së Zotit tënd, ti nuk je as fallxhor dhe as i çmendur. Shejtanët nuk arrijnë dot as ta dëgjojnë këtë Kuran madhështor e jo më ta sjellësh nëpërmjet tyre një të tillë, aq më pak nëse ti do të ishe edhe i çmendur.

³⁰ Apo mos po thonë se ti je thjesht një poet, prandaj le të presim e bëjmë durim, derisa ta gjejë vdekja, t’i harrohet poezia, siç ka ndodhur me shumë të tjerë dhe të shpëtojme prej tij?!

³¹ Thuaju (o i Dërguar) : “Vazhdoni të prisni për mua, se dhe unë, bashkë me ju, jam duke ju pritur!”.

• Mësimet nga ajetet:

• Bashkimi i baballarëve, fëmijëve dhe bashkëshortëve në një vendbanim të vetëm në Xhenet do t’u mundësohet besimtarëve, edhe nëse veprat e disave prej tyre janë të mangëta. Ky do të jetë një nderim dhe vlerësim për ta, në mënyrë që të jenë të gjithë të bashkuar e të lumtur. • Vera e Xhenetit nuk është dehëse për mendjen, nuk e turbullon dhe as nuk e humbet arsyen e saj. • Kush i frikësohet Allahun në jetën e dynjasë, Allahu ka për ta siguruar atë në botën tjetër.

سُورَةُ الطُّورِ ٥٢٤

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَرِيمِ

أَفَسِحْرَ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ١٥ أَصَلَوْهَا فَأَصْبَرُوا ١٦ وَلَا تَنْصَبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ١٧ إِنَّ الْمُنَاقِقِينَ فِي جَهَنَّمَ وَنَعِيمٍ ١٨ فَكَيْهِنَ بِمَاءِ أَنْهَامِ رَبُّهُمْ وَوَقَلَهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ١٩ كُفُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٢٠ مُتَكِينِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ٢١ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ٢٢ وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَلَاحَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ٢٣ يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوُ فِيهَا وَلَا تَأْنِيهِمْ ٢٤ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لَوْزٌ مُكْنُونٌ ٢٥ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ٢٦ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلَ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ٢٧ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَدْنَا عَذَابَ النَّارِ ٢٨ فَذَكَّرْنَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ٢٩ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمُنُونِ ٣٠ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَرِبِينَ ٣١

ET-TUR 524 JUZ 27

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاعُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ
 بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلَهُ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾
 أَمْ خَلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ
 أَمْ هُمُ الْمُصِيطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلُوكٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ
 مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾
 أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَعْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
 فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾
 أَمْ لَهُمْ آلَهِ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا
 مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرَهُمْ حَتَّى يَلْقُوا
 يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا
 وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ
 أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ
 بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

٣٢ A kanë ndonjë argument për këtë që po thonë apo po e mësojnë nga ëndrrat e tyre?! A e thonë këtë sepse e duan të Vërtetën apo sepse janë njerëz arrogantë e kundërshtues?!
 ٣٣ A mos po thonë se ajo çfarë po flet ai janë fjalët e tij?! Jo nuk është kështu, por ata nuk e besojnë se Allahu flet.
 ٣٤ Atëherë, le të sjellin edhe ata një ligjërim të tillë, nëse janë të sinqertë në atë që pretendojnë!
 ٣٥ Apo mos mendojnë se ata i krijoi asgjëja apo janë vetë krijuesit e veteve e të dhuntive që kanë?!

٣٦ Apo mos vallë, janë ata që i krijuan qiejt e tokën, ndaj nuk e përfillin fjalën e askujt?!

Jo, por ata nuk janë të bindur rreth Qenies Absolute të Allahut. Prandaj nuk besojnë se Ai është i Plotfuqishëm, i Gjithëdijshëm e i Aftë të shpallë Libër, të zbrisë Udhëzim e të tregojë Rugën e Drejtë.
 ٣٧ Apo mos vallë, ata kanë depot e furnizimit e të begatisë së Zotit tënd dhe e përcaktojnë ata se kujt i duhet zbritur dhe kujt jo mirësia e Shpalljes, Librit dhe Udhëzimit?! Allahu apo ata e kanë pushtetin mbi të gjitha këto (që u përmendën), për të vepruar me to si të dëshirojë?!
 ٣٨ Apo mos vallë, ata kanë ndonjë shkallë, që mund të ngjiten nëpërmjet tyre deri në qiell dhe të dëgjojnë se çfarë thuhet për të (të Dërguarin), prandaj janë kaq të bindur në atë që thonë për të?! Le ta sjellë, pra, dëgjuesi i tyre një argument të fuqishëm e të qartë, siç është ky Kuran, e ta vërtetojë atë që ka dëgjuar (për të) e të vërtetohet se idhujtarët kanë të drejtë në atë çfarë i thonë - magjistat ose i çmendur!

٣٩ Apo mos vallë, po thoni edhe për të ashtu siç patët thënë edhe për Allahun, se Atij i përkasin vajzat (të cilat ju i urreni), ndërsa juve ju përkasin djemtë (të cilët ju i dëshironi)?!

٤٠ Apo mos vallë, ti (o i Dërguar) po kërkon prej tyre ndonjë shpërblim për këtë Udhëzim, që është shpëtimi i tyre, e ata e kanë të vështirë ta pranojnë e ta ndjekin Udhëzimin për shkak detyrimit të rëndë?!

٤١ Apo mos vallë, ti (o i Dërguar) po kërkon prej tyre ndonjë shpërblim për këtë Udhëzim, që është shpëtimi i tyre, e ata e kanë të vështirë ta pranojnë e ta ndjekin Udhëzimin për shkak detyrimit të rëndë?!

٤١ Apo mos vallë, ata kanë Gajbin (shkrimet e fshehta të Zotit) dhe janë ata që e shkruajnë atë, meqë qenkan kaq të sigurtë për atë që do të ndodhë me të Dërguarin, kur thanë: "...derisa ta gjejë vdekja..."?!

٤٢ Apo mos vallë, ata janë duke kurdisur ndonjë kurth, për ndonjë të keqe, e kështu të realizohet ajo që dëshirojnë?! Mirëpo, le ta dinë mirë se, ata që e mohojnë fuqinë e Allahut, pikërisht ata kanë rënë në kurth.

٤٣ Apo mos vallë, ata kanë ndonjë zot tjetër përveç Allahut, që mendojnë se mund t'i shpëtojë prej Tij, prandaj edhe ndihen të sigurt për atë që bëjnë?! I Pastrë e i Shenjtëruar është Allahu e larg çdo të mete e mangësie që idhujtarët ia mveshin e ia trillojnë Atij, prej gjithçkaje që mendojnë e thonë për Të.

٤٤ Ata edhe nëse do shihnin një copë shkëmbi nga qielli duke rënë mbi ta, aq injorantë janë, sa edhe atëherë do të kishin thënë: "Kjo do jetë një re e dendur!" As nuk do të frikësoheshin e as nuk do ta kuptonin ndëshkimin e Allahut, pasi ata janë njerëz pa logjikë!

٤٥ Prandaj, lëri (o i Dërguar) në inatin, arrogancën e kundërshtimitin e tyre, derisa të përballen me Ditën që u është premtuar, ditë në të cilën ata do të shtangen.

٤٦ Ajo është Dita kur kurthet, intrigat e dredhitë e tyre nuk kanë për t'u bërë asnjë dobi dhe ata nuk do t'i ndihmojë e shpëtojë askush prej drejtësisë e ndëshkimit të Allahut.

٤٧ Për sa u përket atyre që u treguan mizorë e keqbërës në mesin e tyre, duke bërë padrejtësi e krime, për shkak të këmbënguljes në mohim e gjynahe, ata do t'i gjejë dënimi që në jetën e kësaj bote, si dhe në jetën e varrit, përpara dënimit përfundimtar në Ditën e Gjykimit. Mirëpo shumica e tyre përsëri nuk do ta kuptojnë ndëshkimin e Allahut, se përse janë duke u ndëshkuar për shkak të mohimit të tyre.
 ٤٨ E ti duro dhe tregohu i qëndrueshëm në pritje të Vendimit të Zotit tënd, sepse ti je nën mbikëqyrjen dhe mbrojtjen Tonë! Lartësoje Allahun vazhdimisht e pastroji mendimet prej çdo të mete e mangësie që idhujtarët sajojnë për Allahun! Falënderoje Zotin tënd sa herë që ngrihesh për t'i falur pesë kohët e namazit për mirësinë që të ka dhuruar duke të mundësuar ta njohësh Atë e Udhëzimin e Tij;
 ٤٩ si dhe lartësoje Atë me adhurime e namaz një pjesë të natës dhe vazhdo kështu deri sa të humbasin yjet.

• Mësimet nga ajetet:

- Arroganca e tirania janë shkaqe që e dërgojnë njeriun në humbje pa kthim.
- Rëndësia që ka diskutimi logjik për të pohuar të vërtetat hyjnore.
- Pohimi i dënimit të varrit (në Berzah), dënim i cili do të jetë përpara dënimit të Ditës së Gjykimit.
- Ankthi, frika e shtrasi mposhten vetëm me përmendjen e Allahut, faljen e namazeve, veçanërisht me faljen e namazit të natës, duke u zgjuar në pjesën e fundit të natës deri në agim.

Qëllimet e sures:

Pohimi i vërtetësisë së Shpalljes dhe se ajo është e zbritur nga Allahu i Madhëruar.

Shpjegimi i ajeteve:

1 Betohe m për yllin që bie e shuhet, që zbehet dhe zhduket! 2

Nuk (e) ka humbur shoku juaj- Muhamedi (arsyen e shëndoshë) dhe as nuk ka lajthitur! 3 Ai nuk flet kot së koti e as sipas qejfit të vet, prandaj dëgjojeni me kujdes atë që po ju thotë, 4 pasi gjithçka që ai flet, nuk është tjetër vetëm se Shpallje prej Vetë Allahut të Lartësuar. 5 Ajo është Shpallje, të cilën ia mësoi (e ia solli prej Tij) Engjëlli i Fuqishëm - Xhebraili, i cili vetëm me një forcë të tillë mund ta përballonte fuqinë absolute të Allahut për të marrë prej Tij Shpalljen e Kuranit; 6 duke qenë përqendruar, me tërë qenien e vet, në Fjalët e Allahut. Ai, menjëherë e pa, iu drejtua të Dërguarit, ashtu siç ishte në formën e vet kur e mori Shpalljen, 7 ndërkohë që ai (kur e mori Shpalljen prej Allahut) ishte në sferën dhe hapësirën më të lartë qiellore. 8 Pas kësaj, Xhebraili iu afrua Profetit ﷺ edhe më shumë, 9 në një afërsi, që në vështrimin e dikujt mund të ishte sa distanca e dy harqeve apo edhe më afër, 10 dhe aty ai (Xhebraili) | i shpalli robit të Allahut (Muhamedit) atë që ia shpalli; suret që po ju lexohen, pikërisht ashtu siç vetë Allahut pati dëshiruar që t'ia shpallte. 11 Zemra e Muhamedit nuk e vuri në dyshim atë çfarë pa me sytë e tij në lidhje me botën e Gajbit (fshehtësive të Allahut), qoftë kur pa Xhebrailin në formën e tij reale, qoftë edhe më vonë kur u ngrit bashkë me të Natën e Israsë (udhëtimin për në Xhaminë Aksa) e të Miraxhit (ngritjen për tek Allahut). 12 Apo e pyesni atë (për të blerë) se çfarë është duke parë tjetër prej botës së Gajbit e fshehtësive të Allahut?! 13 Ndërkohë që ai (Muhamedi), në të vërtetë e ka parë Xhebrailin në formën e vet reale, si engjëll, edhe një herë tjetër më parë, kur u ngjiten së bashku mbi shtatë qiej, ku edhe Xhebraili mori formën e vet, 14 tek Sidretul Munteha, pema pas së cilës nuk mund të shkonin më tej e që dija e krijesave përfundonte pikërisht aty; 15 pranë saj është edhe Xhenetul Me'ua - Xheneti ku qe strehuar Ademi dhe ku shtrihohen shpirtat e shehidëve (të vdekurve të zgjedhur), derisa të bëhet Ringjallja dhe ata të kthehen në trupat e tyre. 16 Kur Muhamedi e pa Pemën madhështore të Sidrit, ndryshe nga Musai ﷺ, i cili u shmang nga ajo çfarë pa në malin Tur, ku ishte pranë pemës së mbuluar nga zjarri, 17 shikimi i Muhamedit ﷺ as nuk u shmang të shihte përciptazi - djathtas ose majtas - dhe as nuk e teproi në shikim, për të parë apo për t'iu fiksuar më shumë pa atyre çfarë i kërkohet që të shihte. 18 Në të vërtetë, ai ka parë disa prej fakteve më madhështore të Zotit të vet, që e përforcuan edhe më shumë në njohjen e fuqisë, madhësisë e urtësisë së Tij; ai pa Xhenetin dhe Xhehenemin. 19 Po ju a e keni parë (ndonjëherë) Latin e Uzanë, në formën reale, ashtu siç Muhamedi e ka parë Xhibrilin, 20 si dhe atë të tretin e fundit - Menatin, të cilët ju i adhuronin në vend të Allahut si zota për ndërmjetës?! 21 A mos vallë, ata ju shpallën juve e ju thanë se juve ju takon të keni djemtë (që i dëshironi) dhe se Atij (Allahut) i takon të ketë vajzat (që ju i urreni)?! Nëse këtë jua thanë ata dhe ju e keni dëgjuar prej tyre, 22 atëherë ajo ndarje është e padrejtë, pasi ju po e dëshironi për Të atë që urreni për vete. 23 Përkundrazi, si Lati, Uzai edhe Menati, që ju po i adhuronin në vend të Allahut, nuk janë tjetër vetëm se disa emra statujash. Ato ju ju vetëm që nuk i keni parë, por as që ekzistojnë në botën e Gajbit tek Allahut. Emërtimin e tyre si zota ndërmjetësues tek Allahut, e keni bërë ju bashkë me prindërit tuaj, pasi Allahut nuk ka zbritur për adhurin e tyre asnjë argument të fuqishëm, siç e ka zbritur këtë Kuran për mos t'i adhuroar ato. Mirëpo ata që i konsideruan (idhujt) si zota në vend të Allahut, po ndjekin me hamendje se çfarë u pëlqen qejfeve të tyre. Nëse ata e dëshirojnë të Vërtetën, ajo tashmë sapo u ka ardhur prej Zotit të tyre; Udhëzimi nëpërmjet Xhebrailit e të Dërguarit të Tij, prandaj le ta ndjekin! 24 Apo mos vallë, njeriu mendon se duke refuzuar udhëzimin, ai do i ketë ato që i ka dëshiruar e lakmuar?! 25 Le ta dijë pra, se Allahut i përkasin të mirat e kënaqësitë, jo vetëm të Botës Tjetër, por edhe të kësaj bote. 26 E sa e sa engjëj ka në qiej, që me lutjet e tyre kërkojnë të ndërmjetësojnë, për secilin njeri që është në tokë, për ndihmë, shpëtim e udhëzim. Mirëpo ndërmjetësimi i tyre për të zhyturit në mohim, idhujtari e gjynahe, nuk ka asnjë dobi, veç nëse Allahut u jep leje, pasi ka parë tek dikush mirësi dhe është i kënaqur me të dhe me veprat e tij të mira.

Mësimet nga ajetet:

- I Dërguari i Allahut nuk fliste nga mendja e tij, por çdo fjalë e tij ishte Shpallje e Udhëzimi prej Allahut.
- Idhujtarët mundoheshin ta pyesnin me qesëndisje të Dërguarin rreth asaj se si e kishte parë Xhebrailin. Prandaj Allahut u ktheu përgjigjen, duke nxjerrë në pah gënjeshtret e tyre në lidhje me Gajbin.
- Injoranca e idhujtarëve që, nga njëra anë, adhuronin idhujt që pretendonin se ishin ndërmjetësuesit e tyre tek Allahut e, nga ana tjetër, ia mvishni Allahut ato që i urrenin që t'i kishin për vete: vajzat.
- Ndërmjetësimi i engjëjve për njerëzit nuk gjen asnjë pranim nga ana e Allahut, nëse nuk plotësohen dy kushte: dhënia leje nga vetë Allahut, pëlqimi i Allahut për atë njeri, për shkak të mirësisë e veprave të mira që ai ka bërë për të fituar kënaqësinë e Allahut.

سُورَةُ النَّحْمِ

٥٢٦

الْحَمْدُ لِلَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّحْمِ إِذَا هَوَىٰ ۝١ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۝٢ وَمَا يَطُوعُنِ
 الْهَوَىٰ ۝٣ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۝٤ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ۝٥
 ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ۝٦ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ۝٧ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ۝٨
 فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝٩ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝١٠
 مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۝١١ أَفَتَمُرُّونَهُ عَلَىٰ مَابِرَىٰ ۝١٢ وَلَقَدْ رَآهُ
 نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝١٣ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۝١٤ عِنْدَ هَا جَنَّةِ الْمَأْوَىٰ ۝١٥
 إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ۝١٦ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۝١٧ لَقَدْ رَأَىٰ
 مِنْ ءَابَتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ۝١٨ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝١٩ وَمَنْوَةَ
 الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ ۝٢٠ أَلَمْ يَذْكُرْنَ أَنَّهُنَّ الْآبَتُ ۝٢١ نَالِكٌ إِذَا قُسِمَهُ
 ضِيْرَىٰ ۝٢٢ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ
 اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۝٢٣ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ
 وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ ۝٢٤ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ۝٢٥ فَلِلَّهِ
 الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۝٢٦ وَكَمْ مِنْ مَلَكَ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُلْقِي
 شَيْئًا شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُرْضَىٰ ۝٢٧

EN-NEXHM

526

JUZ 27

٢٧ إِنَّا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُؤْنَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
 الْحَقِّ شَيْئًا ٢٨ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَوْ يُرِيدُ إِلَّا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ٢٩ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ٣٠ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بَيْنَ أَعْمَالِهِمْ وَأَنْبِئِ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
 بِالْحُسْنَىٰ ٣١ الَّذِينَ يَخْتَنِبُونَ كَبْتَرًا لِلْإِنسِ وَالْفَوَاحِشِ إِلَّا اللَّمَمَ
 إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذَا أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَإِذَا أَنْتُمْ أَجْنَةُ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
 بِمَنِ اتَّقَىٰ ٣٢ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ٣٣ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ
 ٣٤ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ بِرَىٰ ٣٥ أَلَمْ تَرَ يَدًا فِي صُحُفٍ
 مُّوسَىٰ ٣٦ وَأَبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ٣٧ أَلَا تَرَىٰ زُرَّةً وَزَرَ أُخْرَىٰ
 ٣٨ وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ٣٩ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ
 ٤٠ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ٤١ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ ٤٢
 وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَكَ وَأَبْكَىٰ ٤٣ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ٤٤

27 Ata që nuk besojnë jetën e pasosur i emërtojnë engjëjt me emra femrash, duke patur bindjen se janë bijat e Allahut, por - i Pastër e larg kësaj është Allahu i Lartmadhëruar, pasi Ai është Një i Vetëm..

28 Për këtë që thonë ata, në të vërtetë, nuk kanë asnjë dije të zbritur nga Allahu për ta mbështetur atë që besojnë, siç Allahu ia zbriti Muhamedit këtë Kuran i cili është argument kundër tyre. Ata ndjekin vetëm hamendësimet, mirëpo hamendja nuk i shërben aspak së Vërtetës dhe aq më pak të zërë vendin e saj e mbi të të ndërtohen gjykime apo besime që kanë të bëjnë me shpëtimin.

29 Prandaj largohu (o i Dërguar) prej kujtdo që ia ka kthyer shpinën Përkujtimet Tonë - Kuranit, duke mos i përfillur aspak përkujtimet e Zotin e tij dhe nuk dëshiron tjetër gjë përveç arritjeve dhe kënaqësive të kësaj bote, duke mos qenë aspak i bindur në takimin me Zotin e tij pas vdekjes!

30 Gjendja në të cilën ata janë është e tërë dituria që kanë arritur. Më shumë se dijet e perceptueshme të kësaj bote, ata nuk kanë asnjë njohuri tjetër. Për sa u përket dijeve të botës së Gajbit (*Xhenetit, Xhehenemit, Jetës së varrit, Ditës së Gjykimit, shpirtit dhe engjëjve*), ata janë krejtësisht të paditur. Sigurisht që Zoti yt (o i Dërguar) e di më mirë se askush tjetër se kush është larguar nga rruga e Tij, ashtu siç di më mirë se askush tjetër se kush prej tyre është i udhëzuar e ka në zemrën e tij mirësi për të pranuar besimin.

31 Dije se vetëm Allahut i përket gjithçka që ekziston në qiej e në tokë dhe se Ditën e Gjykimit të gjithë do të kthehen tek Allahu, në mënyrë që t'i ndëshkojë keqbërësit për ligësitë e tyre dhe t'i shpërblejë besimtarët bamirës me mirësinë e Tij.

32 Të tillë janë ata që largohen prej gjynaheve të mëdha e të ndyra, duke përjashtuar gjynahet e vogla, të cilat Allahu nuk do t'ua vërë re, nëse ata pendohen e heqin

dorë prej gjynaheve të mëdha dhe i shtojnë veprat e mira. Me e të vërtetë Zoti yt është i gjerë në falje, o i Dërguar, për të gjithë ata që pendohen e kthehen tek Ai. Ai ju njeh juve më mirë se kushdo tjetër që kur e krijoi atin tuaj, Ademin, prej balte dhe kur ishit embrion në barkun e nënave tuaja. Prandaj mos e lavdëroni veten për aftësitë apo devotshmërinë tuaj, pasi Ai e di më mirë se kushdo, se kush prej jush është më i ruajturi e më i miri në largimin prej gjynaheve dhe në zbatimin e porosive të Allahut, haptazi apo në fshehtësi. Atij nuk i fshihet asgjë.

*Pas kësaj, Allahu i kthehet shembullit me dikë, që iu afrua pranimit të Islamit, por më pas u tërhoq dhe e përcaktoi të mirën sipas kriterëve të veta dhe jo sipas kriterëve që zbriti Allahu me anë të dërguarve.

33 A e ke parë (o i Dërguar) atë që iu afrua pranimit të Islamit dhe më pas u sprapsi?!

34 Ai dha pak prej pasurisë së vet sa për të përcjellë dhe pastaj e ndërpreu bamirësinë.

35 A mos vallë, tek ai paska qenë dija e Gajbit (*Xhenetit dhe Xhehenemit*) dhe ai po e shikon me sytë e vet, se nuk është diçka serioze të heqë dorë prej besimit e të sprapsët prej Kuranit dhe Islamit?!

36 Apo ai po e refuzon Kuranin, ngase nuk ka njohuri në lidhje me ato që gjendet në fletushkat e Musait

37 dhe të Ibrahimit, i cili kreu çdo obligim e desh e sakrifikoi të birin për Allahun?!

38 Në të cilat shkruhet se asnjë njeri nuk ka për t'i bartur gjynahet e tjetrit (*si dhe as tjetri nuk do i bartë gjynahet e tij*.)

39 Dhe se njeriut nuk do t'i takojë si arritje dhe shpërblim në këtë botë dhe në botën tjetër asgjë tjetër veç asaj që ai vetë ka bërë dhe është përpjekur. 40 Gjithashtu, përpjekja e tij do t'i shihet më vonë, kur të dalë përpara Allahut në Ditën e Gjykimit.

41 Aty pastaj, atij do t'i jepet plotësisht ajo që ka merituar, pa iu pakësuar e pa iu bërë padrejtësi në asgjë.

42 Dije (o njeri) se vetëm tek Zoti yt është përfundimi.

43 Dhe se është pikërisht Ai që e mundëson të qeshurën dhe të qarën.

44 Dhe se është pikërisht Ai që e mundëson vdekjen dhe jetën.

• Mësimet nga ajetet:

• Ndarja e gjynaheve në gjynahe të mëdha dhe gjynahe të vogla. Gjynahet më të mëdha janë idhujtaria, keqtrajtimi i prindërve, imoraliteti, vrasja e njeriut të pafajshëm, shpifja, magjia etj. • T'i mvishet Allahut diçka pa patur asnjë bazë nga dija e Shpallja e Tij hyjnore (*Kurani dhe Sunneti profetik*) është prej veprave më të rrezikshme në devijimin dhe shkak për ndëshkimin e njeriut. • Mburrja dhe vetëlavdërimi janë vese të ndaluara në Islam, pasi çdo mirësi është meritë vetëm e Allahut.

45 Dhe se Vetëm Ai i ka krijuar dy llojet: mashkullin dhe femrën, 46 madje prej një pike fare, kur ajo hidhet e zë vend në mitrën e femrës. 47 Është obligim i Tij që ta rikthejë krijimin (jetën) edhe një herë tjetër në Ditën e Ringjalljes. 48 Është pikërisht Ai që e mundëson pasurinë dhe varfërinë, si dhe kënaqjen me të mjaftueshmen. 49 Është pikërisht Ai Zoti i Shi'rasë (Yllit Polar), një yllë, të cilin e adhuronin idhujtarët, krahas Allahut, si shpresë e dritë orientuese. 50 Dhe se Vetëm Ai është që e shkatërroi Adin e lashtë, kur ata e mohuan Hudin (e nuk ia vunë veshin), 51 dhe Themudin që erdhi pas tij; e nuk la të shpëtojë asnjë prej tyre, pavarësisht fuqisë që ata kishin, 52 si dhe popullin e Nuhut që ishte përpara tyre, e që në të vërtetë ata patën qenë edhe më shkatërrues dhe mizorë se populli i Adit dhe i Themudit, pasi Nuhu i pati i thirrur ata për nëntëqind e pesëdhjetë vjet; 53 madje ata ishin edhe më mizorë se të degjeneruarit (*mu'tefekët*) e vendbanimit të Lutit, të cilët i ngriti me gjithë vendbanimet e tyre deri në qiell dhe i lëshoi përmbys prej së larti, 54 duke i mbuluar ajo që i mbuloi, domethënë, një shi gurësh, derisa u zhdukën tërësisht (*ku sot gjendet Deti i Vdekur*). 55 Pra, për cilën prej këtyre mirësive të Zotit tënd (o njeri) dëshiron të dyshosh dhe të diskutosh?! 56 Ky paralajmërues (o njerëz) që ju ka ardhur juve është vazhdues i paralajmëruesve që kanë qenë edhe më parë. 57 Me ardhjen e tij, sapo është afruar ajo që tashmë është shumë afër, Dita e Kijametit. 58 Askush përveç Allahut nuk mundet që ta pengojë e as ta zbulojë momentin e asaj dite. 59 Vallë, me këto fjalë dhe këtë Kuran po çuditeni, 60 e po e merrni me të qeshur dhe nuk po qani, siç qajnë ata që e ndjejnë madhësitinë e tij?! 61 E po vazhdoni me dëfrimet e qejfet tuaja, pa i dhënë aspak rëndësi kësaj që po ju thuhet?! 62 Lërinë këto, por përlunini menjëherë në sexhde Allahut e adhurojeni vetëm Atë, para se të jetë tepër vonë!

سُورَةُ التَّجْوِيْدِ

٥٢٨

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَرِيمِ

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۖ مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ۚ وَأَنَّهُ عَلَيَّهِ النَّسَاءُ الْأُخْرَىٰ ۚ وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ۚ وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعَرَىٰ ۚ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۚ وَشَمُودًا فَمَا أَبْقَىٰ ۚ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْعَىٰ ۚ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ۚ فَغَشَّيْهَا مَا عَشَىٰ ۚ فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ۚ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَىٰ ۚ أَرَأَيْتَ الْآزِفَةَ ۚ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۚ أَفَمِنَ هَذَا الْحَدِيثِ تَعَجُّبُونَ ۚ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۚ وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ ۚ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۚ

سُورَةُ الْفَيْصَلِ

٥٢٨

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَالشَّيْقَاقُ ۝ وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعَرِّضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ۝ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ ۝ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ۝ حِكْمَةٌ بَلِغَةٌ ۚ فَمَا تُغْنِ النَّذْرُ ۝ فَمَوْلَاهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعُ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ ۝

EN-NEXHM

528

JUZ 27

SURJA "EL-KAMER"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures:

Përmendja e mirësisë së Kur'anit, i të qenit i lehtë për tu përvetësuar dhe për argumentet dhe këshillat që gjenden në të.

Shpjegimi i ajeteve:

- 1 Sapo u afrua Ora e Katastrofës (*Dita e Kijametit*) dhe argument për këtë është Hëna, që u nda në dy pjesë.
- 2 Megjithatë, mohuesit, edhe kur shohin një argument të tillë, ata përsëri ia kthejnë shpinën besimit dhe thonë: "Kjo që ne po shohim është thjesht një magji (*apo një fenomen*), që përsëritet vazhdimisht!"
- 3 Kështu i mohuan edhe idhujtarët e Mekës argumentet e faktet e qarta, që tregojnë vërtetësinë e Muhamedit dhe ndoqën qejfet e veta, duke hequr dorë prej të Vërtetës. Ndërkohë që çdo çështjeje- qoftë për mirë e qoftë për keq - tashmë i është caktuar caku i fundit (*Ditën e Gjykimit*).
- 4 Tashmë atyre u kanë ardhur mjaftueshëm lajme rreth shkatërrimit të popujve mohues, në të cilat ka argumente bindëse rreth fuqisë së Allahut dhe kërcënimit të Tij, në mënyrë që ata të frenohen e të heqin dorë prej mohimit dhe padrejtësive të tyre.
- 5 Atyre u ka ardhur një Urtësi Absolute (*Kurani*)! Mirëpo, ç'dobi kanë paralajmërimet, nëse ato nuk besohen!
- 6 Prandaj, largohu prej tyre (o i Dërguar) e lëri ata në mohimin e tyre, derisa t'u vijë ajo ditë, kur engjëlli që është caktuar për t'i fryrë *Britit*, të thërrasë për tek një llahтари, që askush prej krijesave nuk e ka imagjinuar më parë.

Mësime nga ajetet:

- Mosndikimi prej Kuranit është shenjë aspak premtuese për shpëtimin e njeriut. Shkak për këtë është rendja pas dëfrimeve, muzikës e qejfeve, ndërsa shpëtimi është në rënien në sexhde ndaj Allahut dhe në adhurimin e rregullt të Time singëritet, faljen e namazeve dhe me madhërimin e Tij.
- Rrezikshmëria e ndjekjes së qejfeve është në dëm të njeriut, si për këtë botë, ashtu edhe për botën tjetër.
- Mosmarja mësim prej shkatërrimit të popujve të mëparshëm është veçori e mohuesve mendjelehtë.

حُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ۚ
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ۝ كَذَّبَتْ
 ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ إِذِ انبَعَثَ أَصْقَاهُمْ فَأَتَوُا عِبَادَنا وَقَالُوا مَجْجُونٌ وَارْدُجِرْ ۝
 فَدَعَا رَبُّهُ إِنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ ۝ فَفَتَحْنَا أَبْوابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
 وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ۝
 وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَلْوَاحِ وَدُسِرَ ۝ تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءُ لِمَنْ كَانَ
 كُفِرَ ۝ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۝ فَكَيْفَ كَانَ
 عَذَابِي وَنُذُرِ ۝ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۝
 كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
 صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ۝ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ
 مُنْقَعِرٍ ۝ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ۝ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ
 لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۝ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۝ فَقَالُوا أَبَشَرًا
 مِمَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذًا لَفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ۝ أَهَلْ لَقَى الذِّكْرَ عَلَيْهِ
 مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ۝ سَيَعْلَمُونَ عَذَابَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ
 إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةَ فَنَسَّاهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ۝

7 Kur ata me shikime të përlura, të dalin prej varreve, si mizëri karkalecash të shpërndarë,

8 duke përshpejtuar për tek thirrësi, që i thërret ata për t'u mbledhur në vendin e Llogarisë, ajo do të jetë dita kur jobesimtarët do të thonë: "Kjo qenka me të vërtetë një ditë e vështirë!"

9 Edhe populli i Nuhut, njësoj si këta, e pati konsideruar gënjeshtër faktin se Allahu mund të dërgojë të dërguar. Ashtu siç këta po të konsiderojnë ty, (o i Dërguar) edhe ata e patën konsideruar robin Tonë (Nuhun) gënjeshtar, madje i thanë: "I çmendur!" duke e përçmuar, ofenduar, penguar dhe kërcënuar.

10 E atëherë, ai iu lut Zotit të vet e tha: "O Zoti im! Populli im tashmë më ka mposhtur e më janë kundërvënë të gjithë, prandaj më ndihmo ndaj tyre!"

11 Kështu, Ne hapëm mbi ta dyert e qiellit, me një ujë të vrullshëm e të rrëmbyeshëm prej tij,

12 si dhe shpërthyem prej tokës burime me ujë, derisa uji u bashkua për një vendim, që ishte caktuar, për shkatërrimin dhe përbytyjen e tyre tërësisht, duke mos shpëtuar asgjë prej tyre.

13 Ndërsa Nuhun Ne e bartëm në një anije të ndërtuar me dërrasa të gozhuara dhe kunja lidhëse, që ta shpëtonim prej përmytyjes atë dhe të tjerët në atë anije,

14 e cila lundronte e sigurt mes dallgëve kumbuese nën mbikëqyrjen e mbrojtjen Tonë, si një shpërblim për Nuhun dhe ndëshkim për ata që e patën mohuar si të dërguar të Allahut.

15 Ne e bëmë atë ndodhi (ndërtimin e anijes, përmytyjen e mohuesve dhe shpëtimin e Nuhut e të besimtarëve) një argument të Fuqisë Tonë dhe një kujtesë për popujt që erdhën pas tyre, që të shihej se a do të kishte prej tyre që do të nxirrin mësim prej kësaj, 16 Dhe që të marrin mësim e ta kuptojnë se si ishte ndëshkimi Im dhe paralajmërimi që u ishte dhënë për këtë?!

17 Vërtetë që Ne e kemi bërë Kuranin të lehtë për përkujtim, që të shihet nëse ka kush që merr prej tij mësim dhe a ka kush që e kupton Urtësinë Absolute që përbajnë kuptimet e tij!

18 Pas Nuhut edhe populli i Adit e mohoi të dërguarin e vet, Hudin

Ata nuk deshën t'ia dinin se si ishte ndëshkimi Im dhe as paralajmërimi që iu dha për këtë!

19 Në të vërtetë, Ne u dërguam atyre një stuhi i fuqishme, të zhurmshme, të acartë e me rrëzë në ditën e tyre më të keqe, duke ua vazhduar dënimin pa ndërprerje.

20 Aq sa njerëzit nxirreshin prej vendbanimeve të tyre si trungje hurmash të shkullura nga toka.

21 Ti paramendoje vetë (o njeri) se si ishte ndëshkimi Im dhe paralajmërimi që iu dha atyre për këtë!

22 Vërtet që Ne e kemi bërë Kuranin të lehtë për përkujtim, që të shihet nëse ka kush që merr prej tij mësim dhe a ka kush që e kupton Urtësinë Absolute që përbajnë kuptimet e tij!

23 Pas popullit të Adit, edhe populli i Themudit e konsideroi gënjeshtër paralajmërimin e të dërguarit të vet, Salihut.

24 E duke e përçmuar, ata thanë: "Si të shkojmë pas një njeriu, ndërkohë që ai ka dalë nga mesi ynë?! Nëse ne e bëjmë këtë, atëherë ne do të jemi të humbur e të marrë!

25 Vallë, vetëm atij i paska zbritur Shpallja në mesin tonë dhe ne të tjerëve jo?! Kurrsesi! Ai është thjesht një gënjeshtar mendjemadh, që i pëlqen vetja dhe kërkon të jetë vetë i pari.

26 Aty, Ne e përforcuam Salihun e i thamë: "Nesër ata do ta marrin vesh se kush ishte gënjeshtari mendjemadh, kur të shohin atë çfarë mohojnë!

27 Ne kemi për t'ua nxjerrë nga shkëmbi atë deve si argument të Vërtetësisë tënde, pikërisht ashtu siç ata e kërkuan dhe do t'ua dërgojmë atë në të mbjellat, të korrat dhe tek uji i tyre, si një sprovë për ta. Prandaj ti vetëm prit dhe bëj durim!

• Mësim nga ajetet:

- Lutja kundër mohuesve keqbërës është e lejuar fetarisht, pasi ata shkaktojnë në tokë shkatërtime.
- Shkatërrimi i mohuesve dhe shpëtimi i besimtarëve është një ligj i pandryshueshëm hyjnor.
- Allahu e zbriti Kuranin në një formë që është e lehtë për t'u mësuar, përsëritur e medituar, por edhe si lehtësim për njerëzit në gjetjen e së Vërtetës, përfitimin prej këshillave dhe arritjen e shpëtimit.
- Allahu do t'ua nxjerrë gjithmonë në shesh gënjeshtërën gënjeshtarëve, sado që ata të mundohen ta fshehin atë pas akuzave, shpifjeve apo sinqeritetit të rremë.

28 Si dhe informoji ata se uji i burimit të tyre tashmë do të ndahet mes tyre dhe mes devesë, ku një ditë do pijë ajo e një ditë do të pinë ata. Secila palë duhet të paraqitet veçmas të pijë ujë nga burimi ditën që është caktuar për të pirë, e jo të pinë së bashku në të njëjtën ditë. Mirëpo, as këtë ata nuk e përfillën.

29 Ata i thirrën shokut të tyre më të poshtër dhe i kërkuan që ta vriste devenë. Ai e mori shpatën menjëherë dhe e theri atë, si të therte një deve të zakonshme teksa ajo po dilte nga shkëmbi.

30 Ndaj paramendoje vetë (o njeri)- se si ishte ndëshkimi Im dhe paralajmërimi që iu dha atyre për këtë!

31 Në të vërtetë Ne u dërguam vetëm një britmë dhe ata u shkatërruan menjëherë, duke u bërë si shtrorpë vathi e kalbur (*dushk për pleh*).

32 Vërtetë që Ne e kemi bërë Kuranin të lehtë për përkujtim, që të shihet nëse ka ndonjë që merr prej tij mësim dhe a ka ndonjë që e kupton Urtësinë Absolute që përmbajnë kuptimet e tij! 33 Edhe populli i Lutit e konsideroi gënjeshtër paralajmërimin që u bëri i dërguari i tyre Luti. 34 Ne lëshuam mbi ta një erë të stuhishme, që hidhte sipër tyre gurë dhe i zhduku të gjithë, përveç familjes së Lutit, të cilën e shpëtuan, duke i nxjerrë ata prej atij vendi, para se të agonte e t'i përfshinte dënimi,

35 si mirësi nga ana Jonë. Kështu do ta shpërblejmë e shpëtojme edhe këdo tjetër që tregohet mirënjohës ndaj Allahut për mirësinë e besimit, duke qëndruar bindshëm në Rugën e Udhëzimit. 36 Luti i paralajmëroi ata për ardhjen e shkatërrimit Tonë të fuqishëm, por ata vazhdonin të dyshonin e t'i vinin në diskutim ato paralajmërimet, derisa e mohuan. 37 Kur ata iu vërsulën që t'i rrëmbenin mysafirët (*engjëjt që i kishin ardhur në formën e njerëzve*) për qëllime poshtërsie, Ne ua fshimë sytë, sikur të mos i kishin patur asnjëherë në fytyrë dhe u thamë: "Përfjeteni tani ndëshkimin Tim dhe paralajmërimin, që ju nuk e besuat!" 38 Ata vazhduan ashtu, derisa i gjeti mëngjesi i hershëm dhe i përfshiu dënimi që u ishte përcaktuar, i cili vazhdoi me ta edhe pas vdekjes së tyre, derisa t'i gjejë dënimi i përfjetshëm në Xhehenem, 39 e aty do t'u thuhet përsëri: "Përfjeteni tani ndëshkimin Tim dhe paralajmërimin që ju nuk e besuat!" 40 Vërtetë që Ne e kemi bërë Kuranin të lehtë për përkujtim, që të shihet nëse ka ndonjë që merr prej tij mësim dhe a ka ndonjë që e kupton urtësinë absolute që përmbajnë kuptimet e tij! 41 Madje, edhe ndjekësve të Faraonit u erdhi paralajmërimi nëpërmjet Musait dhe Harunit. 42 Mirëpo ata i mohuan të gjitha argumentet (*mrekullitë*) bindëse, që u patën ardhur nga ana Jonë, prandaj Ne i rrëmbyem ata fuqishëm, me ndëshkim, ashtu siç di të ndëshkojë i Plotfuqishmi i Plotpushtetshëm.

43 A mos vallë, mendoni (o banorë të Mekës) se mohuesit tuaj janë më të mirë se ata që u përmendën e më pak mohues se ata (*se populli i Nuhut, Adit, Themudit, i Lutit; e se Faraoni me popullin e vet*), të cilët e merituan ndëshkimin e Tij?! Apo mos vallë, ju jeni të përjashtuar prej ndëshkimit të Allahut, për shkak të ndonjë premtimi të gjendur në ndonjë Libër hyjnor, që jua siguron këtë?! 44 Apo mos vallë ata thonë: "Ne jemi të bashkuar si një grusht, kundër kujtdo që dëshiron të na përcajë, prandaj nëse dikush tenton të na kundërvihet, ne do të jemi gjithmonë fitimtarë!"?! 45 Përkundrazi, i tërë grupi i tyre ka për t'u mposhtur dhe të gjithë do të sprapsen të poshtëruar (*e kjo ka ndodhur kur mohuesit ia mbathën të poshtëruar prej besimtarëve në luftën e Bedrit*). 46 Mirëpo afati i tyre, në të cilin ka për të filluar ndëshkimi i vërtetë, do të jetë Ora e Kijametit e ajo që vjen pas saj, ditë të cilën ata e mohojnë. Ora e Kijametit është shumë më e ashpër dhe më e hidhur, krahasuar me çfarëdolloj disfatë të jetës së kësaj bote. 47 Nuk ka dyshim se kriminelët, të cilët mohuan dhe i penguan edhe të tjerët prej pranimit të besimit, do të jenë në humbje, larg nga e Vërteta dhe në vuajtje e mundim të madh në Zjarr Ditën e Gjykimit. 48 Ditën kur ata do të tërhiqen zvarrë me fytyrat e tyre për në Zjarrin e Xhehenemit, do t'u thuhet: "Vuajeni tani dënimin në Sekar (*Skëterrën e zjarrtë*), të cilën ju e mohuat sa ishit në dynja!"

49 Ne e kemi krijuar çdo gjë që ekziston, me një masë e afat të paracaktuar, sipas urtësisë, vullnetit dhe dijes Sonë Absolute madje e kemi shkruajtur atë në Leuhi Mahfudh para se të ndodhë.

• Mësimet nga ajetet:

• Përfshirja në të njëjtin dënim si i atyre që janë kriminelë, ashtu edhe i atyre që i mbështesin në krim. • Mirënjohja ndaj Allahut për mirësitë e Tij është shkak i shpëtimit prej dënimit të Tij. • Paralajmërimi që bën Kurani në lidhje me mposhtjen e idhujtarëve nga muslimanët, siç ndodhi në betejën e Bedrit, shumë kohë para se ajo të ndodhte, që kur i Dërguari përndiqej e persekutohej në Mekë dhe përmbushja e këtij paralajmërimi është provë e Vërtetësisë së Kuranit. • Besimi në caktimin e paracaktimin e Allahut është kusht për tu konsideruar besimtar.

سُورَةُ الْقَمَرِ

٥٣٠

الْحُزْنُ السَّاعِي وَالْعَشْرُونَ

وَيَنْهَيْنَهُنَّ أَنْ لَمَّاءَ قِسْمَةٍ بَيْنَهُنَّ كُلِّ شَرِبٍ مُتَحَضَّرٌ ۖ فَنَادُوا أَصَاحِبَهُمْ
فَتَعَاطَى فَقَعْرٌ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٌ ۖ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيرِ الْمُحْطَرِّ ۖ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ
لِلذِّكْرِ ۖ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ ۖ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذُرِّ ۖ إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ حَاصِبًا ۖ إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ۖ نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا
كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ۖ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالَّذُرِّ
ۖ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ ۖ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي
وَنُذْرٌ ۖ وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقَرٌّ ۖ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذْرٌ ۖ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ ۖ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ ۖ
وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذْرُ ۖ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ
أَخَذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ۖ أَكْفَأُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ
فِي الزُّبُرِ ۖ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرُونَ ۖ سِيَهْرُ الْجَمْعِ
وَيَقُولُونَ الدُّبُرُ ۖ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذًى وَأَمْرٌ ۖ
إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ۖ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى
وُجُوهِهِمْ فَذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ۖ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۖ

EL-KAMER

530

JUZ 27

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۖ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَّذْكَرٍ ۖ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ
 ۝٥٢ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ۝٥٣ إِنَّ الْمَقْتَتِينَ
 فِي جَنَّتٍ وَنَهَرٍ ۝٥٤ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ۝٥٥

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمٰنُ ۝١ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۝٢ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۝٣ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۝٤
 الشَّمْسُ ۝٥ وَالْقَمَرُ مُحْسَبَانِ ۝٦ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۝٧
 وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۝٨ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۝٩
 وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۝١٠ وَالْأَرْضَ
 وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝١١ فِيهَا فَكْهَةٌ ۝١٢ وَالتَّخْلُذَاتُ الْآكِمَامُ ۝١٣
 وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ ۝١٤ وَالرَّيْحَانُ ۝١٥ فَبِأَيِّ آيَةِ الرَّبِّ كُنتُمْ تَكْذِبُونَ ۝١٦
 خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ۝١٧ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
 مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ ۝١٨ فَبِأَيِّ آيَةِ الرَّبِّ كُنتُمْ تَكْذِبُونَ ۝١٩
 الْمُسْرِقِينَ ۝٢٠ وَالْمُغْرِبِينَ ۝٢١ فَبِأَيِّ آيَةِ الرَّبِّ كُنتُمْ تَكْذِبُونَ ۝٢٢

ER-RAHMAN

531

JUZ 27

50 Kur Ne e dëshirojmë ta kryejmë ndonjë çështje, mjafton që asaj t'i themi vetëm një fjalë: "Bëhu!" dhe ajo bëhet sa hap e mbyll sytë. 51 Në të vërtetë, Ne kemi zhdukur edhe ata që ishin të ngjashëm me ju, nëse mendoni se ata qenë më të këqij e më mohues se ju e ju jeni më të mirë e më besimtarë se ata. Mirëpo Ne po ju caktojmë një afat, që të shihet se a ka ndonjë që merr mësim prej ndëshkimit të atyre që i kemi shkatërruar më parë?! 52 Çdo gjë që ata e kanë vepruar, qofshin mohues apo besimtarë, tashmë është e regjistruar prej engjëjve në regjistrat e shënimeve, vepra për të cilat ata kanë për të dhënë llogari në Ditën e Gjykimit. 53 Madje, çdo vepër apo fjalë e tyre, e madhe apo e vogël qoftë, ka qenë shkruar në Leuhi Mahfudh (Librin e Dijes së Allahut) në rreshta, që para se t'i vepëronin ato me vullnetin e tyre.

54 Vërtet që të devotshmit do të jenë në kënaqësinë e kopshteve dhe lumenjve të rrjedhshëm të Xhenetit, se ata u ruajtën prej rënies në gjynahe dhe i vunë në zbatim porosinë e Zotit. 55 Atyre do tu mundësohet të ulen në vendtubime të sinqetësh, ku thuhet vetëm fjalë të mira e të vërteta dhe jo fjalë të pavlera e shqetësuese. Ata do jenë pranë Zotëruesit të Plotpushtetshëm, i Cili e zotëron dhe ka pushtet mbi gjithçka. Prandaj mos pyet rreth dhuntive e mirësive të përjetshme, që Ai do ua mundësojë atyre!

SURJA "ERR-RAHMAN" Medinase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures:

Përkujtimi i xhindëve dhe i njerëzve për mirësitë e padukshme dhe të dukshme të Allahut dhe gjurmët e Mëshirës së Tij në Dynja dhe Ahiret.

Shpjegimi i ajeteve:

1 Ai është Rrahmani (i Gjithëmëshirshmi), i Cili zotëron mëshirë gjithëpërfshirëse. 2 Prej Mëshirës së Tij, Ai u zbriti dhe u mësoi njerëzve Kuranin, duke u mundësuar që t'i lexojnë, t'i kuptojnë e të përfitojnë prej fjalëve, urtësive dhe udhëzimit të Zotit të tyre. 3 Është Ai që e krijoi njeriun dhe vetëm Ai e di se çfarë është në dobinë dhe në dëmin e tij.

4 Është Ai që ia mësoi atij se si ta shprehë me fjalë apo me shkrime atë që ka brenda vetes. 5 Ai e vuri në lëvizje Diellin e Hënën, sipas një përcaktimi të saktë e preciz, në dobi të jetës në tokë dhe në mënyrë, që njerëzit ta përllogarisin kohën e tyre, si ditën ashtu edhe natën. 6 Edhe yjet që janë në qiell, madje dhe barishtet e pemët që janë në tokë i bien në sexhde Allahut të Lartësuar duke iu përlurur e duke iu nënshtruar j, që ju të keni dobi e përfitime prej tyre. 7 Ai e ngriti edhe qiellin për ju, duke e veçuar atë prej tokës me anë të atmosferës, si të ishte një kupolë mbi të. Për çdo gjë që ekziston, Ai vuri peshore të përpiktë, ku asgjë të mos tejkalojë masën e vet. 8 Ai ju zbriti Kuranin, që edhe ju të mos e kaloni kufirin në drejtësi e në peshore. 9 Atëherë, përmbajuni edhe ju drejtësisë në peshore dhe mos vidhni kur peshoni për tjetrin! 10 Ai edhe tokën e bëri të shtrirë, të butë e të përshtatshme për jetën e krijesat në të.

11 Në të mundësoi pemë me fruta nga më të larmishmet, si dhe palma të mbushura plot me hurma, si ushqim bazë për njerëzit që jetojnë në vendet e nxehta shkretnore. 12 Madje prej saj dalin edhe drithërat, që me mbështjellësen e kashtën e tyre, ju i ruani për një kohë të gjatë. Po ashtu prej të njëjtës tokë mbijnë edhe bimë aromatike, çajra, erëza e drunj të ndryshëm aromatikë.

13 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?! 14 Ai është që e krijoi në fillim njeriun nga balta e tharë e një porcelani si të pjekur, tingëllues kur thyhet, 15 dhe i krijoi xhindët nga flaka e pastër e zjarrit pa tym. 16 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

17 Ai është Zot i dy lindjeve (i diellit nga lindja e i hënës nga perëndimi) dhe Zot i dy perëndimeve (i diellit në perëndim dhe i hënës në lindje), si i dimrit ashtu edhe i verës.

18 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

Mësimet nga ajetet:

• Çdo vepër, e madhe apo e vogël qoftë, shkruhet në regjistrat e punëve, duke mos anashkalluar asgjë. • I Gjithëmëshirshmi e nisi përmendjen e mirësive të Tij fillimisht me Kuranin pasi kjo tregon pozitën e veçantë që ka ky Libër për mbarë njerëzimin. • Pozita tepër e rëndësishme që ka drejtësia në Islam. • Mirësitë e Allahut duhet të na shtyjë t'i njohim e të jemi mirënjohës ndaj Tij për to dhe e jo t'i mohojmë mirësitë e Tij, të cilat Ai i krijoi në shërbim të jetës tonë në tokë.

19 Ai është që e lejoi që të bashkohen dy dete, ujërat e ëmbla me ujërat e kripura,
20 dhe mes tyre Ai vuri një pengesë ndarëse, që ata të mos përzihen me njëri-tjetrin dhe t'i humbasin vetitë.

21 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

22 Prej tyre ju nxirrni perla (margaritarë) e korale (xhevahirë), si zbukurime të çmuara për ju.

23 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

24 Atij i përket edhe mirësia e lundrimit të anijeve, të cilat qëndrojnë mbi ujë si male të larta.

25 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

26 Çdo gjë që ju e shihni dhe nuk e shihni prej krijesave në sipërfaqen e Tokës, ka për t'u zhdukur,

27 dhe e vjetmja gjë që ka për të mbetur (o i Dërguar) do të jetë Fytyra e Zotit tënd, Zotëruesit të Madhësisë dhe Bujarisë së pakufishme. Ai është i Vetmi që nuk vdes e nuk njih kurrë zhdukje!

28 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

29 Atij i kërkojnë dhe i drejtohen me lutje të gjithë ata që janë në qiej, prej të të gjitha kategorive të engjëjve, si dhe të gjithë ata që janë në tokë prej xhindëve e njerëzve. Ai, përveç përgjigjeve ndaj tyre, tërë kohën është në angazhime e krijime të reja (jep jetë, jep vdekje, furnizon, zhduk dhe sjell të tjerë breza etj.).

30 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

31 Së shpejti do të merremi vetëm me ju, o ju dy masa që rëndoni (e jetoni) në tokë, prej njerëzve e xhindëve.

32 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

33 O ju turmë e xhindëve dhe e njerëzve! Nëse keni mundësi të dilni përtej kufijve të qiejve dhe të tokës, atëherë dilni pra! Por ju nuk mund të dilni dot prej tyre, përveçse me anë të një fuqie, e cila tejkalon fuqinë tuaj.

34 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

35 (Kur të bëhet Kijameti,) juve (do) ju dërgohen shtëllunga e shpërthime të forta flakësh prej zjarri e tymi dhe meteorë të shumtë me bakër të shkrirë. Atë ditë ju nuk do të keni asnjë mundësi që të mbroheni.

36 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

37 Ditën (e Gjykimit), qielli do të jetë çarë e do të jetë skuqur si trëndafili dhe gjithçka në të do të jetë tretur si një copë dhjami e shkrirë.

38 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

39 Atë ditë nuk do të pyeten për gjynahet e tyre (mohimin e Allahut) asnjë njeri dhe asnjë xhind (pasi do të dallohen).

40 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

41 Atë ditë kriminelët që patën mohuar e i patën penguar edhe të tjerët të besonin, do të njihen nga fytyrat e tyre, të cilat ua ka pllakosur errësira. Aty do të kapen për balli e për këmbësh dhe do të hidhen në zjarrin e Xhehenemit, pa u bërë asnjë pyetje.

• Mësimet nga ajetet:

• Krijimi i ujërave të ëmbla të rrjedhshëm dhe ujërave të palëvizshme të kripura, duke mos lejuar që ato dhe gjallesat që janë në to të përzihen bashkë, është një argument i fuqisë së Allahut të Lartë.

• Pohimi se gjithçka që ekziston përveç Allahut do të zhduket. Përjetësia do t'i mbetet vetëm Allahut, ndaj krijesat duhet t'i lidhin zemrat e tyre me të Përjetshmin dhe me askënd tjetër.

• Pohimi i Fytyrës së Allahut si një atribut i Tij, që e di vetëm Ai (Qoftë i Lartësuar), atribut që ne nuk e përngjasojmë e as nuk e shëmbëllojmë me asgjë e asnjë prej krijesave të Tij.

• Dënimet e mohuesve në Ditën e Gjykimit do të jenë nga më të ndryshmet, sipas veprave të tyre.

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ ٥٣٢ الْجُزْءُ السَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ۚ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ۚ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ يَمَعَشِرَ الْجَنِّ وَالْإِنسِ إِنْ أَسْتَفَعْتُمْ أَنْ تَتَفَدُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَأنْفُدُوا لَا تَتَفَدُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ۚ فَيَأْتِيَا الْآءَ رِبْكَمَا تُكْذَّبَانِ ۚ يُعْرِفُ الْمَجْرُمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ۚ

ER-RAHMAN 532 JUZ 27

فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ ٤٥ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
 الْمُجْرِمُونَ ٤٦ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ ٤٧ فَيَايَءَ الْآءِ
 رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ ٤٨ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ٤٩ فَيَايَ
 ءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ ٥٠ ذَوَاتَا أَفْنَانِ ٥١ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا
 تُكَذِّبَانِ ٥٢ فِيهِمَا عَيْنَانِ مُجْرِيَانِ ٥٣ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ
 ٥٤ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ٥٥ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ
 ٥٦ مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَاطُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَحَى الْجَنَّتَيْنِ دَانِ
 ٥٧ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ ٥٨ فِيهِنَّ قَصَصَتْ الْأَطْرَفُ
 لَمَّا يَطْمِئُنَّ مِنْ أَشْسَ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانِ ٥٩ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ
 ٦٠ كَأَنَّهُنَّ الْيَافُوتُ وَالْمَرْجَانُ ٦١ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ
 ٦٢ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ٦٣ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا
 تُكَذِّبَانِ ٦٤ وَمَنْ دُونَهُمَا جَنَّاتَانِ ٦٥ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا
 تُكَذِّبَانِ ٦٦ مُدْهَامَتَانِ ٦٧ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ
 ٦٨ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ٦٩ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ ٧٠
 فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ٧١ فَيَايَءَ الْآءِ رَيْكَمَا تُكَذِّبَانِ ٧٢

٤٢ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٤٣ Aty do t'u thuhet: "Ja, pra, ky është Xhehene-mi!", të cilin kriminelët janë duke e mohuar në këtë botë.

٤٤ Ata do të vijjnë vërdallë tij, duke u sjellë mes zjarrit e mes ujit të valë, në kulmin e nxehtësisë së tyre.

٤٥ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٤٦ Për sa i përket atij që e ka patur frikë qëndrimin përpara Zotit të vet (Ditën e Gjykimit), duke besuar e duke bërë vepra të mira, ai do të ketë si shpërblim në Xhenet dy kopshte.

٤٧ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٤٨ Kopshte, të cilat do të jenë të mbushura me pemë e degë madhështore dhe gjethe të mahnitshme.

٤٩ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٥٠ Në ato dy kopshte ka dy burime, nga të cilët burojnë e rrjedhin dy lumenj nga lumenjtë e Xhenetit.

٥١ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٥٢ Në ato dy kopshte, ata do t'i kenë të gjitha llojet, shijet dhe ngjyrat e frutave të Xhenetit nga dy lloje.

٥٣ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٥٤ Atje ata do të jenë të mbështetur në kolltukë të mbuluar me mbulesa mëndafshi të trashë dhe do kenë pranë të vjelat e dy kopshteve prej frutave e të mirave, të cilat mund t'i arrijë si ai që është në këmbë, ai i ulur, edhe ai që është i mbështetur,

menjëherë sapo t'i dëshirojë.

٥٥ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٥٦ Në të, janë ato femra, që e mbajnë shikimin vetëm tek bashkëshortët, duke mos u joshur nga asnjë bukuri tjetër rveç bukurisë së tyre. Para tyre ato nuk i kanë prekur as njerëz e as xhindë të tjerë.

٥٧ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٥٨ Për nga bukuria e shkëlqimi, ato janë si rubinë të kuq dhe korale të kuqërremta në të bardhë.

٥٩ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٦٠ A mendoni se mirësia e robit të devotshëm tek Allahu do ketë shpërblim tjetër përveç mirësisë së Tij?!

٦١ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٦٢ Përveç dy kopshteve në Xhenet, nën ta janë edhe dy kopshte të tjera, posaçërisht për ata besimtarë që e kanë ndjekur rrugën e paraardhësve që kanë qenë shembull në besim dhe devotshmëri.

٦٣ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٦٤ Kopshte të cilat, nga gjelbërimi i dendur, duken si të mbyllur e të mbuluar nga pemët e gjelbra.

٦٥ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٦٦ Në kopshte ka dy burime, nga të cilët gurgullojnë dy lumenj prej lumenjve të Xhenetit.

٦٧ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

٦٨ Në ato dy kopshte, ata do të kenë ç'të duan prej frutave të Xhenetit, madje edhe hurma dhe shegë.

٦٩ E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

• Mësimet nga ajetet:

- Rëndësia që ka frikësimi prej Allahut dhe të përjetuarit e frikës prej qëndrimit përpara Tij.
- Përmendja e shikimit të përlur e me dashuri të grave të Xhenetit ndaj burrave të tyre tregon vlerën që ka kjo cilësi tek femra.
- Shpërblimi do të jetë sipas llojit të veprës. Kështu, ata që japin shembullin e mirë si të parët në besim do të jenë më lart, ndërkohë ata që ndjekin shembullin e tyre do të kenë të njëjtin shpërblim me ta në mirësi e shpërblim.

70 Në të, janë të mirat e mahnitshme (gratë dhe mirësitë e Xhenetit) me gjithë mirësitë e bukuritë e tyre.

71 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

72 Si dhe hyritë sybukura, që i mbajnë shikimet e tyre të përlulura vetëm për bashkëshortët e tyre, duke qëndruar në pritje të bashkëshortëve në shtrëhën e tyre.

73 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

74 (Ata nuk i kanë prekur, para bashkëshortëve të tyre tyre, as njerëz dhe as xhindë të tjerë.

75 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

76 Ata (besimtarë) do të jenë të mbështetur në jashtëkë të mbështjellë me mbulesa të gjelbra dhe me shtroja me ngjyra të mrekullueshme.

77 E me ç'të drejtë po i mohoni të mirat e Zotit tuaj?!

78 Lartësuar qoftë (o i Dërguar) emri i Zotit tënd, Zotëruetit të Madhështisë dhe Bujarisë së pakufishme në këtë botë dhe në botën tjetër!

SURJA "EL-UAKIAH" Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures:

Sqarimi i gjendjes së njerëzve në Ditën e Gjykimit.

Shpjegimi i ajeteve:

1 Kur të përmbushet Realiteti -Dita e Ringjalljes,
2 realitetin dhe të vërtetën e ndodhisë së saj nuk mund ta mohojë më askush.

3 Ajo është Dita në të cilën do të hidhet poshtë çdo kriminel e mohues, për t'u dënuar në thellësitë e Xhehenemit. Gjithashtu (atë ditë) do të ngrihet lart çdo besimtar e i devotshëm, për t'u futur në Xhenetin e Begatë.

4 Ajo do të jetë ditën kur Toka do të shkundet llahtarshëm.

5 Malet do të jenë shembur e shkërmoqur krejtësisht,

6 dhe gjithçka të jetë shpërbërë e thërrmuar si një pluhur i shpërndarë.

7 Atëherë do të bëhet Dita e Gjykimit dhe ju (o njerëz) do të jeni të ndarë në tre grupe:

8 Në të djathtë, të cilëve do t'u jepet libri nga e djathta. Po çfarë shpërblimi do të kenë të djathtët?!

9 Gjithashtu, të pashpresët, që do t'u jepet libri i veprave nga majta. Eh, çfarë ndëshkimi do të kenë të pashpresët?!

10 Të përparuarit (Sabikunët), të cilët qenë të parët në besim dhe veprat e mira, do të jenë të dalluar në Ditën e Gjykimit, duke u futur të parët në Xhenet.

11 Pikërisht ata janë edhe më të afërtit tek Allahu,

12 dhe kanë për të përjetuar mirësitë e Tij në kopshtet e Xhenetit të Kënaqësive.

13 Prej tyre ka shumë që kanë besuar prej brezave të mëparshëm.

14 Vetëm pak nga brezat e mëvonshëm do të jenë prej pararojës së besimtarëve të afërm me Allahu.

15 Ata do të nderohen dhe do t'u shërbehet, duke qenë në shtretër të qëndisur me ar,

16 të mbështetur në to, pa lëvizur aspak, ndërkohë që qëndrojnë përballë njëri-tjetrit në biseda dhe kënaqësitë e Xhenetit.

Mësime nga ajetet:

• Përmendja e vazhdueshme e të mirave dhe fakteve të Allahut të Lartësuar e bëjnë detyrë madhërimin e Allahut dhe pasimin e Tij me përkushtim dhe devotshmëri. • Mohimi i jobesimtarëve do të marrë fund vetëm kur të shohin Ditën e Gjykimit me sytë e tyre. • Ditën e Gjykimit, njerëzit do të ndahen në tri kategori: në besimtarë që do të merren nga e djathta e tyre dhe do të futen në Xhenet; në jobesimtarë, që do të rrëmbehen nga e majta e do të hidhen në Xhehenem, si dhe në të devotshëm, të cilët kanë qenë të parët në vepra e mirësi e që do të jenë të dalluar. • Banorët e Xhenetit do të jenë në pozita të ndryshme dhe epërsia e tyre është në varësi të veprave të mira dhe sakrificave që ata kanë bërë në jetën e dynjasë.

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

٥٣٤

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَرِيمِ

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حَسَنَاتٌ ۖ فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۚ

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ۚ فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا

تُكَذِّبَانِ ۚ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ۚ فَيَأْتِي

الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۚ مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفَافٍ خُضِرَ

وَعَبَقَرِي حَسَانٍ ۚ فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۚ

تَبَرَّكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۚ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۚ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ۚ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۚ

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۚ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۚ فَكَانَتْ

هَبَاءً مُنْبَثَاتًا ۚ وَكُنُفٌ أَرْوَجًا ثَلَاثَةً ۚ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۚ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ

الْمَشْأَمَةِ ۚ وَالسَّيِّئُونَ السَّيِّئُونَ ۚ أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۚ

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ۚ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۚ وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۚ

عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۚ مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَلِّبِينَ ۚ

EL-UAKIAH

534

JUZ 27

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانُ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ
 لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُزْفُونَ ﴿١٨﴾ وَفَكَهْمُهُمْ مِمَّا تَحْتَبِرُونَ ﴿١٩﴾
 وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٠﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢١﴾ كَأَمْثَلِ اللَّوْلُؤِ
 الْمَكْنُونِ ﴿٢٢﴾ جَزَاءً لِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
 وَلَا تَأْتِيًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٥﴾ وَأَصْحَابُ اليمينِ مَا أَصْحَابُ
 اليمينِ ﴿٢٦﴾ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٧﴾ وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٢٩﴾
 وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣٠﴾ وَفَكَهْمُهُمْ كَثِيرَةٌ ﴿٣١﴾ لَا تَمْطُوعَةٌ وَلَا مَمْنُونَةٌ ﴿٣٢﴾
 وَفُورٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنِشَاءً ﴿٣٤﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ أَكْبَارًا ﴿٣٥﴾
 عُرْبًا أَتْرَابًا ﴿٣٦﴾ لِأَصْحَابِ اليمينِ ﴿٣٧﴾ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾
 وَثَلَاثَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٣٩﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤٠﴾
 فِي سَمُورٍ وَحَمِيرٍ ﴿٤١﴾ وَظِلٍّ مِّنْ يَحْمُورٍ ﴿٤٢﴾ لَا بَارِدٍ ﴿٤٣﴾ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾
 إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتَفَرِّتِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُقُولُونَ أَيْدَا مَتَنَا وَكُنَّا
 نُرَابَا وَعَظْمَاءُ نَالِ الْمَبْعُوثِينَ ﴿٤٦﴾ أَوَّابًا وَأَوْنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ
 الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٨﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٤٩﴾

- 17 Rreth tyre vërtiten dhe sillen pa ndërprerë djem të rinj dhe të përjetshëm,
 18 me kupa e ibrikë të artë dhe me gota kristali mbushur me verë të rrjedhshme të Xhenetit, që nuk mbaron asnjëherë.
 19 Ndryshe nga vera e dynjasë, prej asaj vere ata nuk ndiejnë dhembje koke dhe as nuk turbullohen.
 20 Madje, atyre do t'u sillen të gjitha llojet e frutave, që a të zgjedhin çfarë të dëshirojnë,
 21 si dhe u shërbehët çdo lloj mishi prej zogjve të Xhenetit, sipas shijes që ua ka ënda.
 22 Në Xhenet ata do të kenë edhe gratë e bukura të Xhenetit, hyritë symëdha,
 23 të cilat për nga shkëlqimi e bardhësia, u ngjasojnë perleve të ruajtura,
 24 si shpërblim për ta, për shkak të veprave të mira që kanë bërë në dynja.
 25 Në atë vend, ata nuk do të dëgjojnë fjalë të pavlera e të padobishme dhe as fjalë të këqija e të turpshme, që do të mund të prishte kënaqësinë dhe lumturinë e Xhenetit. Ata nuk kanë nevojë për ato fjalë atje.
 26 Në atë vend ata do të dëgjojnë selam pas selami, nga engjëjt që i përgëzojnë e nga njëri-tjetri.
 27 Për sa u përket njerëzve të anës së djathtë, atyre do t'u jepet libri i veprave nga dora e djathtë. Sa të larta do të jenë pozita dhe vlera e tyre tek Allahu?!
 28 Ata do të jenë nën hijen e pemëve të Xhenetit e Sidrit të butë pa gjemba, ku nuk i lëndon asgjë,
 29 dhe nën hijen e pemëve, si palmat e bananeve, me frutat e tyre të renditura njëra mbi tjetrën palë-palë.
 30 Aty ata do të jenë të përjetshëm, nën hijen e përhershme të këtyre mirësive, që nuk kanë të sosur,
 31 dhe pranë ujit të rrjedhshëm, që nuk ndalon,
 32 si dhe mes frutave të llojeve të shumta, që nuk kanë të sosur 33 të cilat as nuk u ndërpriten për shkak të sezoneve,

pasi ato japin vazhdimisht kurdoherë që t'i dëshirojnë dhe as nuk janë të ndaluara.

- 34 Atje janë së bashku me bashkëshortet e tyre (të dynjasë) në shtretër të lartë.
 35 Në të vërtetë, Ne do t'i krijojmë ato me një krijim krejtësisht të ri dhe në një bukuri që nuk përshkruhet,
 36 dhe i kemi kthyer edhe një herë në rininë e tyre si virgjëresha e të paprekura më parë,
 37 duke i bërë ato të dashura e joshëse për burrat e tyre të një moshe me ta,
 38 si një shpërblim për ata që do të jenë prej të djathtëve e do të përgëzohen me Xhenet.
 39 Këta (grupi i të djathtëve) do të jenë shumë prej brezave të mëparshëm, para ardhjes së Muhamedit,
 40 dhe shumë prej brezave të mëvonshëm pas ardhjes së Muhamedit.
 41 Për sa u përket njerëzve të anës së majtë, atyre do t'u jepet libri i veprave nga e majta. Sa e mjeruar do të jetë gjendja e tyre dhe sa i keq do të jetë fundi i tyre?!
 42 Ata do të jenë në flakët e Zjarrit, të cilat fryjnë mbi ta nga të gjitha anët dhe në ujin e valuar të Skëterrës, në kulmin e nxehtësisë së tij.
 43 Si dhe nën një hije të zezë nga terri i tymit të zi të Skëterrës.
 44 Ajo hije është krejtësisht ndryshe nga ajo e jetës së dynjasë, nuk do të jetë për ta as e freskët dhe as e këndshme.
 45 Vërtet, ata përpara se të arrinin tek ky përfundim, i patën shfrytëzuar me mosmirënjohje të mirat e Allahut kur patën qenë në dynja,
 46 madje ata jo vetëm që nuk u treguan mirënjohës ndaj Tij për to, por e mohuan Atë që ua mundësoi, duke iu kundërvënë edhe të dërguarve të Tij.
 47 Gjithashtu u thonin me përqeshje, duke e mohuar Fuqinë Tij: "Vërtet, kur të vdesim e mishi të na jetë tretur e bërë hi e të jemi bërë eshtra të shpërndara, ne kemi për tu ringjallur sërish?!
 48 Po kështu do të ndodhë edhe prindërit tanë të hershëm që kanë vdekur përpara nesh?!"
 49 Thuaju (o i Dërguar) mohuesve të tillë: "Si të parët, ashtu edhe të fundit,
 50 në vërtetë të gjithë kanë për t'u tubuar një ditë, që tashmë ju është bërë e njohur (jeni vënë në dijeni)- Ditën e Ringjalljes, - në mënyrë që çdokush të dalë përpara llogarisë dhe të marrë atë që meriton për gjithçka që ka bërë.

• Mësimet nga ajetet:

- Veprat dhe punët e mira janë shkak i arritjes së mirësive të jetës së përjetshme. • Jeta e luksit dhe shpërdorimi janë shkak kryesor që i shtyn njerëzit në gjynahe e mosmirënjohje. • Rreziku që paraqet këmbëngulja në gjynahe dhe në mohim.

51-52 Paštaj ju o mohues të ringjalljes, që keni dalë nga rruga e drejtë, do të hani Ditën e Ringjalljes nga fruti i pemës së Zekumit, që është fruti më i keq dhe më i ndyri.

53 Kur ata t'i ketë kapur uria e tmerrshme, kanë për ta mbushur menjëherë barkun e boshatisur me frutat e saj të hidhur, të cilat jo vetëm që nuk ua shuajnë urinë, por u japin atyre një etje të tmerrshme,

54 e menjëherë pas kësaj, do të kërkojnë të pinë ç'të jetë dhe aty do të pinë prej ujit të valë të Skëterrës.

55 Prej etjes së madhe, do të pinë prej tij me një frymë, siç pi deveja e tharë për ujë!

56 Kjo do të jetë goësia mirëpritëse dhe shpërblimi i tyre në Ditën e Gjykimit.

57 Ne ju kemi krijuar juve, prandaj përse të mos i besoni këto që po ju thuhet?!

58 A e keni parë atë farë, që ju e hidhni?!

59 Ju e krijoni atë në barkun e femrës apo Ne jemi që e krijojmë atë?!

60 Ne jua kemi caktuar juve vdekjen dhe nuk ka kush që mund të na sfidojë,

61 që t'ju ndryshojmë fizionomitë tuaja, si dhe t'ju krijojmë edhe në atë formë që ju nuk e dini (qoftë për të jetuar në Xhenet e qoftë për të jetuar në Xhehenem, të përjetshëm me trupat tuaj).

62 Tashmë, ju e keni njohur krijimin tuaj të parë. Përse nuk po mendoni e ta kuptoni se Ai që ju ka krijuar herën e parë ka fuqi që ta mbajë premtimin e t'ju ringjallë përsëri?!

63 A nuk i shihni ato farëra, që ju i hidhni e mbillni në tokë?!

64 Ju i bëni ato të mbijnë apo jemi Ne që i bëjmë ato të mbijnë?!

65 Po të kishim dashur, Ne do t'i kishim tharë e prishur ato që në filiz e kërcell dhe ju do të kishit mbetur të çuditur dhe në dilemë,

66 duke thënë: "Ne jemi fatkeqë e të mjerë, që nuk bëjmë dot hajër!"

67 Jo, por, ne paskemi qenë të privuar për të mos e arritur kurrë atë që e dëshirojmë?!

68 A e shihni ujin që ju po e pini e që me të shuani etjen?!

69 Ju e lëshoni atë prej reve apo jemi Ne që e lëshojmë atë prej qiellit?!

70 Po të donim, do e kishim bërë të njelmët (të kripur e të hidhur), duke zhdukur me të gjithëka që është mbi tokë. Por Ne e bëmë të dobishëm për gjallesat e jetën në të, prandaj pse të mos tregoheni mirënjohës?!

71 A e keni parë zjarrin, që ju e ndizni dhe e përdorni atë për nevojat tuaja?!

72 A ju e keni krijuar drurin që digjni për ngrohje apo jemi Ne Krijuesit e tij?!

73 Ne e kemi bërë atë (djegien e drurit të njomë) përkujtim të fuqisë së Allahut, i Cili po të dojë, e bën pluhur gjithëka; si dhe për ta bërë atë (çlirimin e nxehtësisë së tij) të dobishëm për ata që udhëtojnë e u nevojitet.

74 Prandaj, (o i Dërguar), pastrjo emrin e Zoti tënd të Lartmadhëruar, prej çdo të metë që ia mveshin Atij idhujtarët e mohuesit, duke e lartësuar dhe shenjtëruar Atë mbi përfytyrimet e njerëzve për Të.

75 Kurrsesi nuk është ashtu siç thonë ata! Betohe me për vendet dhe shuarjen e yjeve!

76 Ky është vërtet një betim i madh!

ثُمَّ أَنْزَلْنَاهُ الْغَاسِقُونَ ٥١ لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفُوفٍ ٥٢
فَمَا لَوْ مِنْهَا الْبُطُونَ ٥٣ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ٥٤ فَشَرِبُوا
شَرِبَ الْهَمِيمِ ٥٥ هَذَا أَنْزَلْنَاهُ يَوْمَ الدِّينِ ٥٦ نَحْنُ خَلَقْنَاهُ فَلَوْلَا
نُصَدِّقُونَ ٥٧ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ٥٨ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ
الْمَخْلُقُونَ ٥٩ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ٦٠
عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَ لَكُمْ فِي مَا لَا تَعْمَلُونَ ٦١ وَلَقَدْ
عَلَّمْنَا الدِّشَاءَ الْأُولَى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ٦٢ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ
٦٣ أَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ وَأَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ٦٤ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُوتَ ٦٥ إِنَّا لَمُعْرِضُونَ ٦٦ بَلْ نَحْنُ
مَحْرُومُونَ ٦٧ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ٦٨ أَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ
مِنْ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ٦٩ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا
تَشْكُرُونَ ٧٠ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ٧١ أَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ
شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ٧٢ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَمَتَاعًا
لِلْمُقْوِينَ ٧٣ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ٧٤ * فَلَا أَقْسِمُ
بِمَوْقِعِ النُّجُومِ ٧٥ وَإِنَّهُ لَفَقْسٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ٧٦

• Mësimet nga ajetet:

• Krijimi i parë është argument i mjaftueshëm për të kuptuar lehtësinë e ringjalljes. • Zbritja e shiut, mbirja e bimëve dhe zjarri, prej të cilit kanë përfitime njerëzit, janë mirësi njerëzit duhet të tregohen mirënjohës ndaj Allahut, pasi Allahu është i Plotfuqishëm që t'ua marrë ato njerëzve kur të dëshirojë. • Besimi se shfaqja e ndonjë ylli apo planeti është shkak për rënien e shiut është mohim i Allahut dhe besëtytni e idhujtarëve të kohës paraislame.

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفِي هَذَا الْحَدِيثِ
أَنْتُمْ مُدْهَنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكْذِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَا
إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تَبْصُرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ
﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ
﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَجَاءٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ
﴿٩٤﴾ إِنَّ هَذَا الْهُوْحَ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سُورَةُ الْحَارِجِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

77 Ky që po ju lexohet (o njerëz) është një Kuran Fisnik, për mirësitë madhështore që fsheh; 78 i gjendur në një Libër të mbrojtur (në Leuhi Mahfudh) i pamundur për t'u arritur e parë prej krijesave. 79 Askush nuk e prek atë (Leuhi Mahfudhin), përveç të pastërve (engjëjve pa gjynahe). 80 (Ai është një Kuran) i zbritur në qiellin e dynjasë, në një natë të bekuar, prej vetë Zotit të mbarë krijesave, për t'ia shpallur pastaj Muhamedit pjesë-pjesë dhe me shkëputje kohore. 81 Vallë, këtij ligjërimi (o idhujtarë)- ju po i përvidheni e po i ikni, duke i bërë bisht me dredhi e mashtrime 82 dhe po e konsideroni furnizimin tuaj meritë tuajën, ndërkohë që dhe ju vetë e dini se po gënjeni?! 83 Përse, pra, kur i vjen shpirti në gurmaz ndonjërit prej jush, nuk keni çfarë të bëni asgjë?! 84 Në atë moment, ju vetëm e shihni (të hutuar) agoninë e tij, duke mos ditur asgjë se ç'po ndodh me të?! 85 Sado afër të vdekurit tuaj të jeni (o njerëz)-, Ne me engjëjt Tanë, me fuqinë Tonë dhe me dijen Tonë absolute, jemi edhe më afër tij se ju. Mirëpo ju nuk shihni dot asgjë në lidhje me botën e gajbit (botën shpirtërore). Kjo ju mjafton për ta kuptuar se ju jeni robër dhe nën pushtetin Tonë. 86 Nëse ju pretendoni se jeni të pavarur e nuk jeni në varësi të askujt, atëherë përse ju vetëm rrimi e shihni?! 87 Përndryshe, ju do ia kishit kthyer shpirtin të dashurit tuaj, nëse jeni të sinqertë në atë që pretendoni! 88 Sa i përket të vdekurit; nëse ai ka qenë prej të afërmeve tek Allahu, që ka prirë në mirësi e në devotshmëri, 89 pas lodhjes së tij në dynja, tani ai do të jetë i rehatuar e i sigurt në Mëshirën e Allahut. Do të jetë i mirëpritur nga engjëjt me fjalët e aromat më të mira dhe i furnizuar me çfarë të dëshirojë në Xhenetin e Mirësive. 90 Nëse i vdekuri ka qenë prej të djathtëve, që kanë besuar e kanë qenë punëmirë, atij do t'i thuhet: 91 "Selam (urime e përgëzime) për ty, mos u shqetëso e mos u brengos, pasi ti je prej të djathtëve." 92 Mirëpo, në qoftë se ai ka qenë prej atyre që i konsideronin porositë e Allahut e të Dërguarit e Tij gënjeshtër dhe ka qenë i humbur prej Rugës së Tij, duke mos e ditur se përse është

krijuar e përse jeton, 93 pritja e tij do të jetë me ujë të valuar në kulmin e nxehtësisë së tij. 94 dhe me përcëllimin e Zjarrit të Xhehenemit, për shkak se ai e pati shpërfillur takimin me Krijuesin e tij. 95 S'ka dyshim se kjo që po ta themi ty (o i Dërguar) është e Vërteta e sigurt, që s'ka asnjë dilemë. 96 Prandaj, pastroje (o i Dërguar) emrin e Zoti tënd të Lartmadhëruar, prej çdo të mete që ia mveshin Atij idhujtarët e mohuesit, duke e lartësuar dhe shenjtëruar Atë përmbi përfytyrimet e njerëzve për Të.

SURJA "EL-HADID"

Medinase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures:

Ngritja shpirtërore nëpërmjet besimit dhe shpenzimit në Rugë të Allahut.

Shpjegimi i ajeteve:

1 Allahun e lartëson dhe e shenjtëron gjithçka që ekziston në qiej e në tokë. Ai është i Plotfuqishmi e i Urti, që bën çfarë të dëshirojë dhe që gjithçka e bën sipas urtësisë së Vet absolute. 2 Vetëm Atij i përket sundimi i qiejve e i tokës dhe vetëm Ai është që jep jetë e sjell vdekje, si dhe vetëm Ai është i Fuqishëm (Kadijr) për gjithçka. Asgjë nuk është e pamundur për Të. 3 Ai është i Pari, para çdo gjëje dhe Ai është i Fundit pas çdo gjëje. Ai është i Dukshmi mbi çdo gjë, ku gjithçka që ekziston është argument për ekzistencën e Tij (për ata që besojnë) dhe Ai është i Padukshmi, ku s'ka më të fshehtë se Ai (për ata që mohojnë). Ai është Gjithëdjishëm për çdo gjë që ekziston e që nuk ekziston, si për të dukshmet, ashtu dhe për brendinë e tyre. Dijes se Tij nuk i fshihet asgjë!.

Mësimet nga ajetet:

- Paaftësia e njeriut për ta shpëtuar veten nga vdekja dhe agonia e saj e vështirë, tregon se ai, përveç vullnetit, nuk e ka në dorë as veten e as shpirtin e tij dhe se gjithçka është pronë e Allahut.
- Në thelb njerëzit nuk mund t'i shohin dot engjëjt, përveç nëse këtë e dëshiron Allahu, urtësinë e së cilës e di vetëm Ai.
- Emrat e Allahut el-Euelu (i Pari), el-Akhiru (i Fundit), edh-Dhahiru (i Dukshmi) dhe el-Batinu (i Padukshmi), tregojnë madhësinë, mbikqyrjen dhe dijen e Tij absolute për të gjitha çështjet që ekzistojnë, qofshin ato të dukshme apo të padukshme.

4 Allahu është Ai i Cili i krijoi qiejt dhe tokën brenda gjashtë ditësh, duke filluar ditën e diel e duke mbaruar ditën e xhuma (premtë), edhe pse nëse do të donte, do i krijonte ato në më pak se një pulitje e syve. Pas kësaj Ai u ngrit, u lartësua dhe qëndroi mbi Arsh (Fronin e Tij Madhështor), siç i përket Madhësisë së Tij – Qoftë i Lartësuar! Ai është në dijeni për gjithçka që futet në tokë dhe për gjithçka që del prej saj. Po ashtu Ai ka dijeni për gjithçka që zbret nga qielli dhe gjithçka që ngjitet në të. Ai, me dijen e Tij, është me ju, kudo që ju të jeni. Allahu është Vështrues i asaj që veproni.

5 Atij i përket sundimi i qiejve dhe i Tokës dhe vetëm tek Allahu kthehen (e përfundojnë) të gjitha çështjet.

6 Ai e ndërftoi (o njerëz) natën në ditë, duke sjellë errësirën, që ju të qetësoheni dhe ditën në natë, duke e sjellë dritën, që ju të angazhoheni. Ai i di të gjitha nevojat tuaja dhe çfarë keni në zemër.

7 Besoni në Allahun e në të Dërguarin e Tij dhe jepni lëmoshë për ata që janë në nevojë prej pasurisë, në të cilën Ai ju bëri shfrytëzues të saj! Ata që besojnë e kontribuojnë në Rrugë të Allahut, duke dhënë prej pasurisë së tyre për të fituar Kënaqësinë e Tij, ata do të kenë vërtetë shpërblim të madh tek Ai, që është Xheneti i Tij.

8 Ç'keni ju (o banorë të Medinës) - që të mos i besoni Allahut siç duhet, duke i zbatuar porositë e Tij dhe duke hequr dorë prej ndalesave të Tij, ndërkohë që i Dërguari po ju fton t'i besoni Zotit (Krijuesit) tuaj madje ai ka marrë dhe besën tuaj (që ta mbron), nëse vërtet jeni besimtarë?

9 Allahu është Ai që po i shpall robët të Vet (Muhamedit) argumente të qarta e bindëse, që t'ju nxjerrë prej errësirës së injorancës në dritën hyjnore. S'ka dyshim se Allahu është vërtet i Dhembshëm e i Mëshirshëm ndaj jush, me dërgimin e Pejgamberit dhe zbritjen e këtij udhëzimi për ju.

10 Ç'keni ju (o njerëz) që nuk shpenzoni për të ndihmuar Fenë e Allahut, ndërkohë që vetëm Atij i përkasin pasuritë e qiejve dhe të tokës?! Nuk janë të barabartë ata që i kanë luftuar jobesimtarët, në ndihmë të Islamit dhe kanë dhënë nga pasuria e tyre në kërkim të kënaqësisë së Allahut para çlirimit të Mekës, me ata që shpenzuan e luftuan pas çlirimit të saj. Ata që kanë luftuar në Rrugë të Allahut dhe kanë dhënë nga pasuria e tyre para çlirimit kanë një pozitë e vlerë më të madhe tek Allahu sesa ata që dhanë e luftuan më vonë, edhe pse të gjithëve Allahu u premtoi Xhenetin. Allahu është i Mirinformuar për çdo gjë që ju punoni dhe ka për t'ju shpërblyer sipas këtyre veprave.

11 Dijeni (o njerëz) - se kush i jep Allahut një hua, me gjithë zemër e me qëllim të mirë, për të fituar kënaqësinë e Tij, Ai ka për t'ia shumëfishuar atë që ka dhënë edhe me më shumë se çka shpenzuar për hir të Tij. Ndërsa në Botën Tjetër ai do të ketë një shpërblim vërtet fisnik, Xhenetin e Tij.

• Mësimet nga ajetet:

- E tërë pasuria e kësaj bote i përket e do t'i mbesë vetëm Allahut, kurse njeriu është vetëm përdorues i saj.
- Tek Allahu besimtarët vlerësohen në pozita e shkallë të ndryshme, në varësi të kohës së pranimit të besimit nga ana e tyre dhe të kontributit të dhënë në shërbim të fesë së Allahut.
- Kontributi për Fenë e Allahut është shkallë e zbritjes së bereqetit dhe i shtimit të pasurisë.

سُورَةُ الْحَدِيدِ

٥٣٨

الْحُزْنُ السَّابِقُ وَالْعَشْرُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝٤ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ۝٥ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝٦ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝٧ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لَتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝٨ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ۝٩ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَاءِكْ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلَوْا وَكُلًّا وََعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝١٠ مَن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ وَلَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ۝١١

EL-HADID

538

JUZ 27

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَانُكَ يَوْمَ جَنَّتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْظِرُوا نَافِقَتَيْسَ مِنْ تُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا أُنُورًا فَضْرِبَ بَيْنَهُم بِسُورَةٍ ۚ يَابَّ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وِظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُوهُمْ أَلَيْسَ لَكُمْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ
وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ
حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ فَأَلْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ
وَدِيَّةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَاهُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاهُمْ
وَيَسَّسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ * أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أُولُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ
مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿١٦﴾ أَعْمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الْمَصْدِقِينَ وَالْمَصْدَقَاتِ
وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قُرْبًا حَسَنًا يَضَعُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

* Pasi Allahu u bëri thirrje njerëzve që ta besonin siç duhet e t'i përgjigjeshin të Dërguarit të Tij, me vënien në zbatim të porosive të Tij që të ishin besimtarë të vërtetë, kthehet e u tregon se këto vepra do të jenë për ta dritë në Ditën e Gjykimit dhe shkak që të ndahen nga hipokritët.

﴿12﴾ Ditën kur t'i shohësh (o njeri) ata besimtarë e besimtare, që i vunë në zbatim porosinë e Allahut, sesi atyre u prin drita e (veprave të) tyre, nga para vetes e në djathtën e tyre, për në Xhenet dhe u thuhet: "Përgëzim për ju sot janë Xhenetet, nën kështjellat e pemët e të cilave rrjedhin lumenj, ku ju do të qëndroni përgjithmonë!" Ai shpërblim është arritja më e madhe.

﴿13﴾ Ajo do të jetë dita kur hipokritëve e hipokriteve do t'u shuhet drita veprave të tyre sipërfaqësore e do mbesin në errësirë. Ashtu siç kanë përfutur prej sinqeritetit të besimtarëve në jetën e dynjasë, do t'u drejtohen edhe atë ditë duke u thënë: "Na shihni dhe na prini edhe ne, të marrim prej dritës suaj!"

Por do t'ju thuhet: "Kthehuni ku ishit prapa e merrni dritë prej Allahut për veprat tuaja, ashtu siç morëm edhe ne për veprat tona!" Atëherë, mes tyre vihet një mur ndarës, i cili ka një portë, brenda së cilës ka mëshirë dhe jashtë saj ka dënim. Askush nuk mund të futet në të, përveç besimtarëve të sinqertë në besimin e veprat e tyre. Ndërsa ata që i bënë veprat vetëm për t'u dukur do mbeten jashtë saj.

﴿16﴾ Hipokritët e mbetur në errësirë jashtë saj do të thërrasin besimtarët që janë brenda e do t'u thonë: "Po a nuk kemi qenë edhe ne me ju në Islam e me vepra të mira, sa ishim në jetën e dynjasë!?" Besimtarët do t'u përgjigjen: "Patjetër! Mirëpo, si duket, ju e paskeni mundur veten kot, sepse paskeni qenë mohues përbrenda. Ju e paskeni bërë

gjithçka për të mbuluar mohimin tuaj. Ju u distancuat prej nesh dhe prisnit se kur do të na përfshinte ndonjë e keqe që të na zhdukte. Ju dyshuat në të Vërtetën që ju solli i Dërguari i Allahut dhe në Ditën e Gjykimit. U joshët nga dëshirat mashtruese, derisa ju erdhi caktimi i Allahut (vdekja), ashtu siç ju mashtrroi edhe shejtani i mallkuar, duke ju cytur që të mohonit Allahun."

﴿15﴾ Prandaj sot nuk ju pranohet, (as juve dhe as atyre që kanë mohuar) ndonjë kompensim, që të shpëtoni. Vendi juaj është Zjarri. Vetëm atë strehim meritoni!" Sa përfundim i keq që është ai!

﴿16﴾ Vallë, a nuk ka ardhur koha, që besimtarëve t'u druhen e t'u zbuten zemrat me përmendjen e Allahut dhe t'i pranojnë me drojë e nënshtrim ato porosi që Ai u ka zbritur prej të Vërtetës. Po ashtu, të mos bëhen si ata (hebrenjtë e të krishterët), të cilëve u ishte dhënë Libri më parë, por i zvarritën veprat e mira për një kohë të gjatë, derisa zemrat e tyre u ngurtësuan. Shumë prej tyre tashmë janë të prishur e gjynahqarë.

﴿17﴾ Dijeni (o njerëz se është Allahu Ai që e ngjall tokën pas vdekjes së saj! Prandaj kërkojini Atij me lutje e përgjërime që t'jua ringjallë zemrat dhe t'ua lehtësojë veprat e mira e t'ju përfshijë edhe ju në Mëshirën e Tij. Ne tashmë jua kemi sqaruar argumentet që tregojnë fuqinë, dijen e madhësitinë Tonë, në mënyrë që ju ta kuptoni se Allahu është i Plotfuqishëm për gjithçka, madje edhe për t'ju ringjallur.

﴿18﴾ Nuk ka dyshim se ata besimtarë e besimtare që japin lëmoshë prej pasurisë së tyre dhe i japin Allahut prej saj një hua me gjithë zemër e qëllim të mirë, Ai ka për t'ua shumëfishuar atë që kanë dhënë e do ua shtojë shpërblimin për të nga dhjetë deri në shtatëqindfish. Ndërsa në Botën Tjetër ata do të kenë një shpërblim vërtet bujar, Xhenetin e Tij të begatë.

• Mësimet nga ajetet:

- Allahu ka për t'i begatuar besimtarët, duke u dhuruar atyre dritë, e cila do t'u prijë atyre përpara e nga e djathta për në Xhenet, ndërsa hipokritëve do t'u fiket drita e tyre në gjysmë të rrugës.
- Gjynahet dhe hipokrizia janë errësirë dhe shkatërrim i sigurt në Ditën e Gjykimit.
- Pritja se kur do t'u vijë fundi besimtarëve, dyshimi në Ringjallje, dhënia pas dëshirave e qejfeve të kësaj bote dhe ndjekja e mashtrimeve të shejtanit janë veçori të hipokritëve.
- Neglizhenca e veprave të mira nga njeriu dhe lënia pas dore e përmendjes së Allahut, duke ngurtësuar zemrën, bën që ai njeri të mos ketë më dobi nga këshillimi e përkujtimi.

19 Vetëm ata që i besojnë Allahut e të Dërguarin e Tij, duke mos bërë dallime mes urdhrave të tyre janë të sinqertët e vërtetë dhe ata e meritojnë të jenë të shpëtuar. Ndërsa shehidët (dëshmorët), të cilët u vranë në mbrojtje të Rugës së Allahut apo vdiqën nga ngjarje të papitura, ata (ndryshe nga besimtarët e tjerë) e kanë të sigurt shpërblimin e begatë dhe dritën e tyre tek Zoti., Me atë dritë ata do të ecin errësirës së Ditës së Gjykimit drejt e në Xhenet. Sa u përket atyre që e mohojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe i konsiderojnë gënjeshtër argumentet (vargjet dhe ajetet) Tona që ia zbritëm të Dërguarit Tonë, ata do të jenë banorë të Xhehenemit e atje do të qëndrojnë përgjithmonë.

20 Dijeni se jeta juaj (o njerëz) është lojë e dëfrim(sa jeni fëmijë e të rinj); stolisje e mburrje mes jush (në moshën tuaj të rritjes) dhe përpjekje për shtimin e pasurisë e të fëmijëve (në moshën tuaj të pjekurisë). Kalimi i shpejtë i saj i ngjason shembullit të një shiu, prej të cilit bima rritet dhe i mahnit me gjelbërimin e bukurinë e vet edhe ata që e kanë mbjellë. Pastaj ajo thahet dhe ti (o njeri) e sheh atë të zverdhur. Pastaj ajo vyshket e thahet. Kjo është sa i përket jetës së kësaj bote, ndërsa në Botën Tjetër ka vetëm dënim të rëndë, për ata që kanë mohuar e kanë qenë hipokritë. Por atje ka edhe falje gjynahesh nga Allahu dhe lumturi të përjetshme, për ata që besojnë e pendohen sa janë në dynja. (Dijeni o njerëz se) jeta e kësaj bote nuk është tjetër, vetëm se një jetë mashtruese dhe se vetëm ahireti është jeta e vërtetë.

21 Garoni, pra - o njerëz -(me kohën që po ju mbaron), për në pendim dhe vepra të mira, që të fitoni faljen e Zotit tuaj dhe të hyni në një Xhenet, gjerësia e të cilit është sa gjerësia e qiellit dhe e tokës. Ai është përgatitur vetëm për ata që i kanë besuar Allahut dhe të dërguarve të Tij. Shpërblimi i përjetshëm është dhunti nga Allahu, të cilën Ai ia dhuron kujt të dojë prej robërve të Vet. Vërtet, Allahu është Dhurues i Madh.

22 Nuk ndodh në tokë e as në jetën (veten) tuaj ndonjë fatkeqësi, që ajo të mos jetë shkruar në një Libër (Lehvi Mah-fudh)- para se Ne ta krijojmë. Sigurisht që kjo ka qenë diçka e lehtë për Allahun.

23 Kjo, me qëllim që ju ta dini, se çdo gjë që ju godet e ju vjen prej Allahut, është caktuar tashmë me kohë; që ju të mos dëshpëroheni për humbjet tuaja dhe as të entuziazmoheni për atë që Ai jua ka dhuruar. Pasi Allahu nuk e do asnjë vetëpëlqyes e as atë që u mburret të tjerëve për diçka që është meritë vetëm e Allahut.

24 Ndërsa ata që tregohen shpirtngushtë dhe i këshillojnë edhe njerëzit e tjerë për t'u treguar dorështrënguar në atë që e kanë obligim për ta dhënë, ata kanë për të shkatërruar veten e tyre.

Kush sprapset nga këto porosi, le ta dijë se ai i bën dëm vetëm vetes, pasi Allahu nuk ka nevojë për adhurimin e robërve të Vet, sepse Ai është i Vetëfalënderuar, pa patur nevojë që ta falënderojnë krijesat e Tij.

• Mësimet nga ajetet:

- Moslakmia e kësaj bote e i qejfeve të saj dhe synimi i mirësive të përjetshme në Xhenet janë dy gjëra që e ndihmojnë njeriun për të ndjekur Rugën e Drejtë.
- Besimtarët e kanë për detyrë të besojnë në caktimin e Allahut, pasi Ai ka shkruar se ka për t'i vënë në sprovë të ndryshme, në mënyrë që më pas t'i shpërblejë.
- Prej mirësive të besimit në kader është se besimtari nuk dëshpërohet për atë që e godet e as për atë që e humb në jetën e kësaj bote, pasi ai është i bindur se gjithçka është prej Allahut.
- Koprancia dhe ftesa e të tjerëve për të qenë dorështrënguar nuk është cilësi e një besimtari të mirë e të sinqertë.

سُورَةُ الْحَدِيدِ

٥٤٠

الْحُزْنُ وَالْحُزْنُ وَالْحُزْنُ

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَكَثْرٌ فِي الْأَمْوَالِ ۚ وَالْأُولَٰئِكَ مِثْلُ غَيْثٍ أَغْبَىٰ الْكُفَّارُ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرِكُهُ مُصْفَرًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا ۚ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ ۚ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَٰمَتَّعَ الْغُورُ ﴿٥٧﴾ سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا عَرْضُ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٥٨﴾ مِّن مَّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنفُسِكُمْ ۚ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٥٩﴾ لَّكِن لَّا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَآفَاتِكُمْ وَلَا تَقْرَحُوا بِمَآءِ انْتَدَكُمُ ۚ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٦٠﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۚ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦١﴾

EL-HADID

540

JUZ 27

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَيتَ
أَبَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ
فَمَنْ عَوَّهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٧﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَءَامِنُوا بِرُسُلِهِ يُؤْتِكُمْ كُفُلًا مِّنْ رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَل لَّكُمْ نُورًا
تَمْشُونَ بِهِ وَيَعْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٨﴾ لَّا يَظَاهِرُ
أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا يَتَّقِدُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٥٩﴾

25 Në të vërtetë, Ne u dërguam njerëzve lajmëtarët Tanë edhe më parë me mrekulli të qarta e argumente bindëse, që t'i ftonin në udhëzim e shpëtim. Gjithashtu, nëpërmjet tyre, Ne zbritëm dhe Librin (Kushtetues) dhe Peshoren (e Drejtësisë), në mënyrë që njerëzit t'i përmbahen drejtësisë. Ne zbritëm për ta edhe hekurin, i cili ka një të keqe të madhe, nëse përdoret për keq (luftë), por ka edhe dobi për njerëzit, nëse ai përdoret për mirë. Të gjitha këto, Allahu ua mundësoi njerëzve, në mënyrë që tek Allahu të njihen haptazi se kush do ta ndihmojë. Atë dhe të dërguarit e Tij, qoftë edhe në fshehtësi. Sigurisht që Allahu është i Fortë dhe i Plotfuqishëm për t'i shpartalluar mohuesit edhe Vetë, por Ai dëshiron që ju t'i bëni ballë të keqes së tyre e t'i pengoni nga ligësitë.

26 Ishim Ne që e dërguam Nuhun e Ibrahimin tek popujt e tyre, prej pasardhësve të Nuhut bëmë që të shtohet edhe një herë njerëzimi, ndërsa prej pasardhësve të Ibrahimit bëmë që të vinte profetësia (revelata) dhe Libri (Kushtetuta Hyjnore). Prej pasardhësve të tyre pati nga ata që e deshën udhëzimin, mirëpo shumica e tyre ishin shkatërrues e të prishur, që donin vetëm të keqen.

27 Pastaj, Ne ua ruajtëm gjurmët, nëpërmjet të dërguarve Tanë dhe vazhduam kështu, derisa dërguam tek njerëzimi Isain, birin e Merjemes dhe i dhamë Ungjillin. Ne futëm në zemrat e atyre që e ndoqën atë butësinë e mëshirën për njëri-tjetrin. Për sa i përket murgërisë, ata e shpikën vetë atë. Nuk i urdhëruam Ne që të hiqnin dorë nga marta-sa. Ata detyruan veten për të fituar kënaqësinë e Allahut. Megjithatë, ata përsëri nuk iu përmbajtën siç duhej. Atyre që besuan e iu përmbajtën rugës së Isait (para se të vinte Muhamedi), Ne u dhamë

shpërblimin për besimin, sakrificat e adhurimet e bëra, mirëpo shumica e tyre qenë të prishur.

28 O ju që keni besuar edhe më parë Allahun e të dërguarit para Muhamedit! Kini frikë Allahun, nëse vërtet jeni besimtarë dhe besojini të Dërguarit të Tij të fundit, Muhamedit! Nëse ju i besoni dhe e ndiqni rrugën e tij, Allahu ka për t'ju dhuruar dyfishin e mëshirës, krahasuar me ata që nuk kanë besuar në asnjë të dërguar para tij, duke jua pranuar besimin tuaj para dhe pas tij, si të kishit besuar dy herë. Përveç kësaj, Ai ju garanton dritë të sigurt, në mënyrë që të ecni me të atë ditë kur mohuesit do të mbesin në errësirë. Gjithashtu, Ai do t'ju falë të gjitha të këqijat, gjynahet e idhujtarinë tuaj, sapo ju të pranoni Islamin, pasi Allahu është Falës dhe Mëshirues i Madh.

29 Në këtë mënyrë, ta dinë pasuesit e Librave të mëparshëm se ata nuk do të kenë mundësi të arrijnë asnjë mirësi prej Allahut, nëse nuk e besojnë edhe të Dërguarin e Tij të fundit, Muhamedin, të cilin Ai ua ka parathënë edhe në librat e tyre. Ta dinë mirë ata se e tërë dhuntia është vetëm në dorë të Allahut dhe Ai ia dhuron atë kujt të dojë prej robërve të Vet. Allahu është Dhurues i Madh.

✿ Mësimet nga ajetet:

- E Vërteta kërkon fuqi për ta mbrojtur dhe për ta përhapur dhe kjo iu mundësohet vetëm besimtarëve.
- Vlera dhe pozita e rëndësishme që i japin ligjet hyjnore drejtësisë.
- Sado lidhje fisnore e afërsi gjaku të ketë njeriu me besimtarët e me njerëzit e devotshëm, kjo nuk ka për t'i sjellë atij asnjë dobi në botën tjetër, nëse ai nuk ka qenë edhe vetë besimtar.
- Sjellja e risive në fe është e ndaluar, edhe nëse ato bëhen me qëllim të mirë, pasi kjo i ka shkatërruar edhe pasuesit e Librave të mëparshëm, aq sa pretenduan se Isai ﷺ ishte “biri i Zotit” apo “Zot”.